

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İZMİR KARŞIYAKA BELEDİYESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	10
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	13
7.	DENETİM BULGULARI.....	13
8.	EKLER.....	56

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2021 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 3: 2021 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	5
Tablo 4: 2021 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 8: Muhasebe Sistemi ile Belediye Şirketlerindeki Sermaye Tutarlarının Karşılaştırılması	16
Tablo 9: Tamamlanan Yapım İşlerinden Halen 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Yer Alan Tutarlar	18
Tablo 10: 2021 Yılında Satışı Yapılan Taşınmazlar	19
Tablo 11: Duran Varlıkların Değerini Artırıcı Nitelikteki Harcamalar	21
Tablo 12: Müteselsil Borçlu Olunan Davalar Listesi.....	26
Tablo 13: Ön Mali Kontrol için Mali Hizmetler Birimine Gönderilmeyen Taahhüt Evrağı ve Sözleşme Tasarıları	36
Tablo 14: 2021 Yılı İhale Sayıları.....	40
Tablo 15: Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d Bentlerine Göre Yapılan Alımların Üst Sınırı Aşan Tutarları.....	42
Tablo 16: Tahsilat Oranı Düşük Olan Gelirler.....	45

KISALTMALAR

A.Ş.

Anonim Şirket

KARBİL

Karşıyaka Bilgi Sistemi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması
2. Belediyenin Şirketlerdeki Sermaye Tutarı ile Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyumlu Olmaması
3. Bilançodaki Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı ile Faaliyet Sonuçları Tablosundaki Faaliyet Sonuçları Hesabının Uyumlu Olmaması
4. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenmekte Olan Yatırımlardan Tamamlananların İlgili Hesaplara Aktarılmaması
5. Satışı Yapılan Taşınmazların Kayıtlı Değeri Yerine Satış Bedeli Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması
6. Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi
7. Bazı Bilgisayar Yazılımlarının Haklar Hesabında Takip Edilmemesi
8. Sermaye Tutarlarının İşletilmesinden Doğan Zararın Hatalı Muhasebeleştirilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Aile Cüzdanı Alımlarının Belediye Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmesi
2. Mahkeme Kararı Üzerine Ödenen Tutarların Davalı Şirketlere Rücu Edilmemesi
3. Belediye Bütçesinden Ödenen İdari Para Cezalarında İlgililere Rücu İşlemlerinin Başlatılmaması
4. Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması
5. Belediye Mülkiyetindeki Bazı Taşınmazların Pazarlık Usulü ile Kiraya Verilmesi
6. Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Yapılan Taşınmaz Tahsislerinde Süre Sınırına Uyulmaması
7. Kiralık Yerlerin Katma Değer Vergisinin İndirim Konusu Yapılmaması
8. Gecekondu Fonu Hesabına Aktarılan Payların Amacı Dışında Kullanılması

9. Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Mevzuatta Belirtilen Sıraya Göre Ödenmemesi
10. Ön Mali Kontrole Tâbi Taahhüt Evrakı ve Sözleşme Tasarılarının Bazılarının Mali Hizmetler Birimine Gönderilmemesi
11. Mevzuata Uygun Olmayan İş Eksilişi Yapılması
12. İhtiyaçların Karşılanmasında İhale Usulleri Yerine Doğrudan Teminin Yaygın Olarak Kullanılması
13. Doğrudan Temin ve Pazarlık Usullerinde Yasal Sınırı Aşan İşlerde Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşünün Alınmaması
14. Doğrudan Teminle Yapılan Bazı Alımlarda Piyasa Fiyat Araştırmasının Tek Kişiden Fiyat Alınarak Yapılması
15. Yevmiye Defterlerinde Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması ve Geriye Dönük Kayıtların Yapılması
16. Gelir Kalemlerinin Bir Kısmının Tahsilat Oranının Düşük Seviyede Gerçekleşmesi
17. Yeniden Değerleme Oranı Kadar Artırılması Gereken Bazı Vergi ve Harçların Güncellenmemesi
18. Kamu İdaresinden Ruhsat Alma Zorunluluğu Bulunmayan İşyerlerine Çevre Temizlik Vergisi Tahakkukunun Yapılmaması ve Emlak Vergisi Tahakkukunun Eksik Yapılması
19. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmayan İşyerlerinin Bulunması
20. Otopark Bedellerinin Takip ve Tahsilatının Yapılmaması
21. Kalkınma Ajansı Payının İlgili Hesapta Takip Edilmemesi
22. Sermaye Taahhütleri İşlemlerinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Mahalli idareler" başlıklı 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Karşıyaka Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı olan 5216 ve 5393 sayılı Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve

sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı, bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Karşıyaka Belediyesinin karar organı olan Belediye Meclisi biri Belediye Başkanı olmak üzere 38 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde,

beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Belediyenin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 6 birim belirlenmiştir. Bunlar Özel Kalem Müdürlüğü, İç Denetim Birimi, Teftiş Kurulu Müdürlüğü , Zabıta Müdürlüğü, Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü ve Hukuk İşleri Müdürlüğü'dür. Başkana bağlı, memurlar arasından atanan beş başkan yardımcısı, meclis üyeleri arasından görevlendirilen bir başkan yardımcısı bulunmaktadır. Belediyenin 35 hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	701	392
Sözleşmeli Personel	66	66
Kadrolu İşçi	256	37
Geçici İşçi	-	-
Toplam	1023	495
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	1394

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu toplam 4 şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Bütçe türleri ve kapsamı" başlıklı 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Karşıyaka Belediyesi,

faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Belediyenin 2021 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2021 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Ek Bütçe / Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	0,00	77.159.000,00	9.231.103,51/6.288.489,67 / 1.165.923,20	91.512.669,98	81.846.027,74	9.666.642,24	0,00
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0,00	9.247.000,00	157.896,49/1.419.157,81/ 20.000,00	10.804.054,30	9.634.042,54	1.170.011,76	0,00
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	142.584,37	270.863.000,0	1.039.390,00 / 39.436.996,57 / 27.347.718,42	284.134.252,52	262.100.954,80	21.873.353,15	159.944,57
04	Faiz Giderleri	0,00	8.800.000,00	7.753.000,00/0,00	16.553.000,00	16.365.929,89	187.070,11	0,00
05	Cari Transferler	0,00	9.150.000,00	1.971.170,00/661.350,00	10.459.820,00	10.142.215,63	317.604,37	0,00
06	Sermaye Giderleri	246.950,87	43.481.000,00	1.248.407,50/16.176.270,31/ 21.713.055,96	39.439.572,72	28.682.918,07	9.269.704,54	1.486.950,11
07	Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
08	Borç Verme	0,00	15.000.000,00	145.000 / 0,00	28.145.000,00	28.015.854,23	129.145,77	0,00
09	Yedek Ödenek	0,00	22.500.000,00	0,00/7.000/22.289.036,78	217.963,22	0,00	217.963,22	0,00
Toplam		389.535,24	456.200.000,00	24.676.797,50 /73.197.084,36/73.197.084,36	481.266.332,74	436.787.942,90	42.831.495,16	1.646.894,68

Belediyenin 2021 mali yılı bütçesi ile ön görülen ödenek 456.200.000,00 TL olup, 2020 yılından devreden ödenek 389.535,24 TL, yıl içinde eklenen ek ödenek 24.676.797,50 TL, dolayısıyla yılsonu ödeneği de 481.266.322,74 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen 436.787.942,90 TL gider sonrası kalan 42.831.495,16 TL ödenek iptal edilmiş, 1.646.894,68 TL ödenek ertesi yıla devretmiştir.

Belediyenin 2021 yılı gelir tahmin ve gerçekleştirmeleri ise aşağıdaki gibidir:

Tablo 3: 2021 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Ret ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	180.331.000,00	119.955.041,16	2.132.343,779	117.822.697,37	%65,34
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	67.312.000,00	74.794.315,61	54.135,00	74.740.180,61	%111
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	11.195.797,50	826.860,75	10.000	816.860,75	%7,3
05- Diğer Gelirler	159.442.000,00	165.311.897,88	286.040,72	165.025.857,16	%103,5
06- Sermaye Gelirleri	46.656.000,00	15.745.435,48	4.282,70	15.741.152,78	%33,74
08- Alacaklardan Tahsilat	2.000	0	0	0	%0,00
09- Ret ve İadeler	-42.000	0	0	0	%0,00
Toplam	464.876.797,50	376.633.550,88	2.486.802,21	374.146.748,67	%80,48

Buna göre 2021 yılında net bütçe geliri % 80,48 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri (%65,34) beklenenin altında, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%111) beklenenin üstünde ve sermaye gelirleri ise (%33,74) beklenenin çok altında gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2021 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	91.512.669,98	81.846.027,74	%89,00
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	10.804.054,30	9.634.042,54	%89,17
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	284.134.252,52	262.100.954,80	%92,24
04- Faiz Gideri	16.553.000,00	16.365.929,89	%98,86
05- Cari Transferler	10.459.820,00	10.142.215,63	%96,96
06- Sermaye Giderleri	39.439.572,72	28.682.918,07	%72,72
07- Sermaye Transferleri	0,00	0,00	-
08- Borç Verme	28.145.000,00	28.015.854,23	%99,53
09- Yedek Ödenekler	217.963,22	0,00	%0,00
Toplam	481.266.332,74	436.787.942,90	%90,75

Buna göre 2021 yılında bütçe giderleri % 90,75 seviyesinde gerçekleşmiştir. Tüm giderler beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2020 yılının 2019 yılına, 2021 yılının 2020 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	92.454.418,48	98.132.198,12	119.955.041,16	6%	22%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	43.056.695,14	46.170.116,56	74.794.315,61	7%	62%
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	1.371.183,64	715.310,29	826.860,75	-48%	16%
Diğer Gelirler	103.193.839,91	120.551.388,19	165.311.897,88	17%	37%
Sermaye Gelirleri	6.365.240,42	57.118.252,15	15.745.435,48	797%	-72%
Toplam	246.441.377,59	322.687.265,31	372.499.818,42	31%	15%
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	2.566.169,77	2.619.027,50	2.486.802,21	2%	-5%
Net Toplam	243.875.207,82	320.068.237,81	370.013.016,21	31%	16%

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2021 yılında gelirler bir önceki yıla göre 49.944.778,40 TL'lik (%16) artış göstermiştir. Bu çerçevede; alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 111.550,46 TL (%16) artış, vergi gelirlerinde 21.822.843,04 TL (%22) artış, diğer gelirlerde 44.760.509,69 TL (%37) artış ve sermaye gelirlerinde 41.372.816,67 TL (%72) azalış toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	54.510.898,22	63.935.810,35	81.846.027,74	17%	28%
SGK Devlet Prim Giderleri	6.498.619,09	7.738.519,17	9.634.042,54	19%	24%
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	179.204.091,27	211.229.988,61	262.100.954,80	18%	24%
Faiz Giderleri	15.603.627,50	9.987.006,06	16.365.929,89	-36%	64%
Cari Transferler	6.773.448,13	8.455.254,44	10.142.215,63	25%	20%
Sermaye Giderleri	2.887.595,16	40.074.536,16	28.682.918,07	1288%	-28%
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00	0%	0%
Toplam	265.478.279,37	341.421.114,79	408.772.088,67	28%	20%

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2021 yılında 2020 yılına göre 67.350.973,88 TL (%20) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2021 yılında personel giderlerinin 17.910.217,39 TL (%28), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 1.895.523,37 TL (%24) arttığı görülmektedir. Personel harcaması niteliğindeki bu giderlerin artışı nakil gelen personel ve toplu iş sözleşmesi gereği yapılan arttırmılardan kaynaklanmıştır. Mal alım ve hizmet giderlerinde 50.870.966,19 TL'lik (%24), faiz giderlerinde 6.378.923,83 TL'lik (%64) artış olmuş, buna karşın sermaye giderlerinde 11.391.618,09 TL'lik (%28) bir azalış olmuştur.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2021 yılı Faaliyet Gideri 405.221.232,00 TL, Faaliyet Geliri 353.294.471,45 TL olup Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu ise 51.926.760,55 TL olarak gerçekleşmiştir.

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Kent A.Ş	108.343.042,00	104.009.322,00	%96
2	Karşıyaka Belediyesi Personel A.Ş.	200.000,00	200.000,00	%100
3	Kordelion İşlt.A.Ş.	2.037.500,00	2.037.500,00	%100
4	İzbaş A.ş.	49.800.000,00	142.036,93	%0.0028

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Karşıyaka Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Çerçeve hesap planının genel yapısı" başlıklı 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Mali tabloların hazırlanması" başlıklı 484 ve "Mizan cetveli ve düzenlenecek temel mali tablolar ile diğer mali tablolar" başlıklı 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
 - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın "Verilecek defter, mali tablo, belge ve bilgilerin çeşitleri" başlıklı 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın "Diğer belgelerin verilme yeri, süresi ve usulleri" başlıklı 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Karşıyaka Belediyesinin iç kontrol sistemi hakkında bilgi edinilmesi amacıyla; ilgili mevzuat, kurum faaliyet raporu ve düzenlilik denetim rehberinde yer alan iç kontrol sistemi değerlendirme formu esas alınarak yapılan inceleme sonucunda iç kontrol sistemi ile ilgili

olarak tespit edilen hususlar aşağıda belirtilmiştir.

- Belediyenin organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar müdürlükler için açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir.
- Tüm birimlerin mali karar ve işlemlerin iş süreçleri, iş akış şemaları ve iş tanımları hazırlanarak, üst yöneticinin onayı ile yürürlüğe konulmuştur.
- Yetki devirleri ve sınırları yazılı olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda; kurumda yetkiler tanımlanmış yetki devrine ilişkin usul ve esaslar belirlenerek müdürlüklerin çalışma yönetmelikleri ve imza yetkisi yönergesi hazırlanmıştır.
- İdare yaptığı görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesini dikkate almakta ve konu çerçevesinde çalışmalarını sürdürmektedir.
- İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, Üst yöneticinin onayıyla oluşturulan hazırlık grubu tarafından 2016 yılında hazırlanmış olup tüm birimlere gönderilmiş ve Belediyenin web sayfasında da yayımlanmıştır. 2016 yılı İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde) hazırlanmıştır. 2021 yılı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı çalışmaları devam etmektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen standartların dışında, kurum tarafından iç kontrollere yönelik olarak belirlenmiş ilave politika ve prosedürler bulunmamaktadır.
- İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmaktadır.
- Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.
- Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.
- Kurumda ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlaması sistemli bir şekilde yapılmamaktadır.
- 2020- 2024 Stratejik planı, 5018 sayılı Kanun, Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, belediyeler için hazırlanan Stratejik Planlama Rehberine uygun olarak hazırlanmıştır. Stratejik Plan hazırlık çalışmaları belediye başkanı başkanlığında, tüm birimlerin aktif katılım ve katkılarıyla strateji geliştirme biriminin koordinatörlüğünde yürütülmüş ve Belediyenin çalışanları tarafından hazırlanmıştır. Stratejik planının hazırlanması için hizmet alımı yapılmamıştır.

- Belediye 2021 performans programını içerik olarak mevzuata uygun hazırlamıştır. Performans programı idarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içermektedir. Belediyenin bütçesi performans hedefleri ve faaliyetlerle ilişkilendirilmiştir. Belediye, bütçesi ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırarak 2020-2024 stratejik planını oluşturmuştur.

- İdare kurumsal risklerini belirleyerek stratejik planda yer vermiş ancak riskler tespit edildikten sonra tüm riskler kayıt altına alınmamıştır. Kamu İç Kontrol Rehberinin ekindeki "Risk Kayıt Formu" ve "Konsolide Risk Raporları" doldurulmamıştır.

- İdare iç kontrol risklerini belirlememiştir.

- İdare risklerin değerlendirmesini yapmamış ve idarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlememiştir.

- Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulma çalışmaları başlatılmış ancak tamamlanmamıştır. İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda bulunan hususların kontrolü için 16.04.2019 tarihinde Ön Mali Kontrol görevlisi atanmıştır. Kurumun 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılacak mal, hizmet ve yapım işleri ile ilgili alımlar için değerlendirme komisyonu kurulmuş ve işlemlerle ilgili yol haritası birimlere bildirilmiştir. Belediyenin iç kontrol ve ön mali kontrol işlemleri yönergesi bulunmamaktadır. İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda yer alan limitleri aşan tüm taahhüt ve sözleşme tasarılarından bazılarının ön mali kontrole tabi tutulmadığı görülmüştür. Ön mali kontrole gönderilmeyen taahhüt ve sözleşme tasarıları üst yönetime raporlanmamaktadır. Ön mali kontrol sonucunda uygun görüş verilmediği halde harcama yetkilileri tarafından gerçekleştirilen mali işlemler yoktur. İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda yer alan ve ön mali kontrole tabi mali karar ve işlemlerin dışında ön mali kontrole tabi karar ve işlemler belirlenmemiştir.

- Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üreten ve analiz yapma imkânı sunan Karşıyaka Bilgi Sistemi (KARBİL) kullanılmaktadır.

- 5018 Sayılı Kanun kapsamında, belediye başkanı ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkilileri tarafından, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, içerik olarak mevzuata uygun hazırlanan idare faaliyet raporu Belediyenin web sitesinde yayımlanmıştır. İdare faaliyet raporu, harcama yetkilileri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını esas alarak hazırlanmış olup faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içermektedir.

- Kurumda veri kayıt ve dosyalama sistemi mevcut değildir.

- Mevcut bilgi yönetim sistemleri bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edilmemiştir. Sistem verilerin güvenliğini ve korunmasını sağlayamamaktadır. Verilerin, yedekleme ve yeniden yükleme işlemlerini yerine getirmek veya getirilmesini sağlamak, yedeklerin güvenli bir şekilde korunması için gereken tedbirler alınmamıştır.

- İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile 2016 yılında görevlendirilmiştir.

- İdarenin birimleri iç kontrol sistemini değerlendirmemekte ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlamamaktadır.

- İç denetim biriminde, 1 dolu, 4 boş toplam 5 iç denetçi kadrosu mevcuttur. Sadece bir iç denetçinin çalışmasının denetim fonksiyonlarının yerine getirilmesi için yeterli olmadığı değerlendirilmektedir.

- İç denetim birimi, 2021 yılında Sağlık İşleri Müdürlüğünce yürütülen sağlık işleri süreci, Veteriner İşleri Müdürlüğünce yürütülen veteriner işleri süreci ve Fen İşleri Müdürlüğünce yürütülen yapım, bakım, onarım işleri kapsamında gerçekleştirilen doğrudan temin ve ihale işleri konularında rapor hazırlanmıştır.

- Üst yönetici ve harcama birimleri iç kontrol güvence beyanını imzalamıştır.

Belediye bünyesinde iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde iç kontrol mevzuatı gereklerinin önemli ölçüde yerine getirildiği görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İzmir Karşıyaka Belediyesinin 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması

Belediye adına tapuda kayıtlı olan bazı taşınmazların değer tespitinin yapılmadığı ve ilgili muhasebe hesaplarına kaydedilmediği görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve Kontrol İşlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde; taşınmaz kayıt ve kontrol işlemlerinin kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınması olduğu ve kayıtların belgeye dayanması esas olduğu belirtilmiştir. Maddenin devamında ise taşınmazların hangi değer üzerinden kayda alınacağı belirlenmiş, tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden veya bu bedel belirlenemiyorsa rayiç değer üzerinden kayda alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Mevcut taşınmazların kaydına ilişkin işlemler" başlıklı geçici 1'inci maddesinde; maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazların bu değerler üzerinden kayıtlara alınmaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden geçici olarak muhasebe kayıtlarına alınacağı, daha sonra ilgili birimince fiili envanter çalışması yapılan taşınmazların muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimine verileceği ve son olarak muhasebe biriminin, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 31.12.2017 tarihi itibarıyla çıkaracağı ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarının yapılacağı düzenlenmiştir.

Taşınmazlar üzerinde yapılan incelemede, Belediye adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların ilgili muhasebe hesaplarının güncel değerleri yansıtmadığı görülmüştür. Söz konusu husus 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu olarak yer almış ancak belediye tarafından düzeltici bir işlem yapılmamıştır.

Kamu idaresince, taşınmazların değer tespiti çalışmasının yapıldığı, bilgi yönetim sistemi değişikliği sonrasında değer tespiti yapılan taşınmazlara ait kayıtların güncelleneceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Belediye adına tapuda kayıtlı olan ancak değeri hakkında belediye tarafından herhangi bir çalışma yapılmamış olan taşınmazların, Yönetmelik hükümlerine uygun olarak değerlerinin belirlenmesi, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği de ilgili duran varlık hesaplarının güncel değerlerinin mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Belediyenin Şirketlerdeki Sermaye Tutarı ile Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyumlu Olmaması

Belediyenin muhasebe kayıtlarında 241 Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabının borç bakiyesi ile Belediyenin şirketlerindeki sermaye tutarlarının uyumlu olmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241 Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 181'inci maddesinde; bu hesabın mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ile bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zarar ile bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 182'nci maddesinde ise mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştiraklerin gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedileceği, sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerektiği ifade edilmiştir.

Belediyenin ortağı olduğu şirketlerden alınan belgelere göre, Belediyenin 4 şirkete olan ortaklığının toplam sermaye miktarı 228.920.311,41 TL'dir. Yukarıdaki Yönetmelik hükümlerinden anlaşıldığı üzere Belediyenin muhasebe kayıtlarında 241 Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabının 228.920.311,41 TL borç bakiyesi bulunması gerekirken aşağıdaki tabloda ayrıntıları gösterildiği şekilde 106.388.857,93 TL borç bakiyesi olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre 241 No'lu hesaba 122.531.453,48 TL'lik eksik kayıt yapıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapıldığı belirtilmiştir. Ancak, bulgu konusu hususa yönelik 2022 yılında yapılan kayıtların 2021 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, 241 Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına 122.531.453,48 TL eksik kayıt yapılması sonucu mali tablolarda hataya sebep olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 8: Muhasebe Sistemi ile Belediye Şirketlerindeki Sermaye Tutarlarının Karşılaştırılması

Şirket	Muhasebe Sisteminde 241'de Görünen Rakam (TL)	Şirkette Görünen Sermaye Tutarı (Nakdi+Gayri Nakdi) (TL)	Belediyenin Ortaklık Yüzdesi (%)
Kent Karşıyaka Sosyal Tesis İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	104.009.321,00	104.009.322,00	96
Kordelion İşletmeleri A.Ş.	2.037.500,00	124.570.000,00	100
İZBAŞ İzmir İlçe Belediyeleri Turizm Gıda Organizasyon Reklam Yayıncılık Yemek Akaryakıt İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.	142.036,93	140.989,41	0,283111269
Personel A.Ş.	200.000,00	200.000,00	100
TOPLAM	106.388.857,93	228.920.311,41	
FARK		122.531.453,48	

BULGU 3: Bilançodaki Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı ile Faaliyet Sonuçları Tablosundaki Faaliyet Sonuçları Hesabının Uyumlu Olmaması

Belediyenin 2021 yılına ilişkin bilançosunda yer alan 591 Dönem olumsuz faaliyet sonucu hesabı (-) ile faaliyet sonuçları tablosunda yer alan dönem olumsuz faaliyet sonucunun uyumlu olmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 591 Dönem olumsuz faaliyet sonucu hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 363'üncü maddesinde; bu hesabın, faaliyet döneminde ortaya çıkan olumsuz faaliyet sonucunun izlenmesi için kullanılacağı, "Hesabın işleyişi" başlıklı 364'üncü maddesinde ise; dönem sonunda Faaliyet sonuçları hesabının borç bakiyesi vermesi durumunda bakiye tutarının bu hesaba borç, 690 Faaliyet sonuçları hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 690 Faaliyet sonuçları hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 376'ncı maddesinde; gelirler hesabı ile giderler hesabının yılsonunda bu hesaba devri sonucunda bu hesabın borç bakiyesi vermesi durumunda, bakiyesinin bu hesaba alacak, 591 Dönem olumsuz faaliyet sonuçları hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir. Bu nedenle, dönem sonunda 690 Faaliyet sonuçları hesabının borç bakiyesi vermesi durumunda söz konusu

tutarın 591 Dönem olumsuz faaliyet sonucu hesabına (-) aktarılması ve aktarılan bakiyelerin birbiri ile eşit olması gerekmektedir.

Ancak, Belediyenin 2021 yılı faaliyet sonuçları tablosu ve bilançosunda yer alan ilgili kalemler incelendiğinde dönem olumsuz faaliyet sonucunun (-) 51.926.760,55 TL olduğu, ancak bilançoda yer alan 591 Dönem olumsuz faaliyet sonucu hesabının ise (-) 47.755.787,28 TL olduğu, arada 4.170.973,27 TL'lik uyumsuzluk bulunması nedeniyle mali tablolarda hataya sebep olduğu anlaşılmıştır.

Kamu idaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli düzeltme yapılmış ise de 2022 yılında yapılan kayıtların 2021 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, Belediyenin 2021 yılı bilançosunda yer alan 591 Dönem olumsuz faaliyet sonucu hesabı (-) ile faaliyet sonuçları tablosunda yer alan dönem olumsuz faaliyet sonucunun birbiri ile uyumlu olması gerekmektedir.

BULGU 4: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenmekte Olan Yatırımlardan Tamamlananların İlgili Hesaplara Aktarılmaması

Yapılmakta olan yatırımlar hesabında kayıtlı olan yatırımlardan tamamlananların ilgili duran varlık hesaplarına aktarılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesabın Niteliği" başlıklı 204'üncü maddesinde 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabının, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın İşleyişi" başlıklı 205'inci maddesi (b) bendinde; tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarlar bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği ifade edilerek, bu hesabın yapımı süren yatırımlar için yapılan giderleri izlemek amacıyla kullanılacağına açıklık getirilmiş, tamamlanan yatırımlardan bu hesapta izlenenlerin de bu hesaba alacak kaydedilmek suretiyle hesaptan çıkarılma yöntemi ifade edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in bu hükümlerine rağmen 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabında yer alan 329.857,41 TL tutarındaki yapım işlerinin tamamlandığı halde düşülerek ilgili varlık hesaplarına aktarılmadığı görülmektedir.

Bahse konu eksik işlemler dolayısıyla Karşıyaka Belediyesinin yılsonunda düzenlenen mali tabloları üzerinde 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabı gerçek durumu göstermemektedir.

Bu durum Belediyenin halen yürütmekte olduğu yatırımların gerçek değerinin mali tablolarda olduğundan çok görünmesine yol açtığı gibi, bu yatırımların tamamlanması ile aktarılacağı ilgili varlık hesaplarının da olduğundan düşük görünmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresince, bulgudaki hususla ilgili olarak geçici kabul veya kesin kabul ile ilgili evrakların tespit edilememesi nedeniyle hesaplar arası aktarım yapılamadığı, düzeltilmeye ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Tablo 9: Tamamlanan Yapım İşlerinden Halen 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Yer Alan Tutarlar

Firma Adı	İşin Adı	Tutar (TL)	Yılı
Firma 1	Bina Güçlendirmesi Ve Tadilat İşİ	93.107,21	2007
Firma 2	Şantiye Binası İlave Mekanik Tesisat İşİ	110.920,00	2006
Firma 3	Çevre Düzenlemesi Yapım İşİ.	125.830,20	2009
TOPLAM		329.857,41	

BULGU 5: Satışı Yapılan Taşınmazların Kayıtlı Değeri Yerine Satış Bedeli Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması

2021 yılında satışı yapılan taşınmazların ilgili maddi duran varlık hesaplarındaki çıkış kayıtlarının taşınmazların kayıtlı değeri üzerinden değil satış bedeli üzerinden yapıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250 Arazi ve arsalar hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 189'uncu maddesine göre; satışı yapılan taşınmazın bir taraftan kayıtlı değeri ile bu hesaba, kayıtlı değer ile satış bedeli arasındaki olumlu farkın 600 Gelirler hesabına alacak; kayıtlı değer ile satış bedeli arasındaki olumsuz farkın ise 630 Giderler hesabına borç olarak kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresince satılan taşınmazların muhasebe kayıtları incelendiğinde, satışı yapılan taşınmazların varlık hesabından çıkış kayıtlarının kayıtlı değerleri üzerinden yapılması gerekirken satış bedeli üzerinden yapıldığı tespit edilmiştir.

Bu kapsamda taşınmazların çıkış kaydının satış bedelleri üzerinden yapılması sonucunda bilanço hesapları ile taşınmaz envanteri arasında bir uyumsuzluk ortaya çıkmakta ve 600/630 Gelir/Gider hesapları olması gerekenden az gözükmektedir. Aradaki farkın Faaliyet Sonuçları Tablosuna yansıtılmaması nedeniyle de Faaliyet Sonuçları Tablosu da gerçeği yansıtmamaktadır. Söz konusu husus 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu olarak yer almış ancak belediye tarafından düzeltici bir işlem yapılmamıştır.

Kamu idaresince muhasebe ile taşınmaz bilgi sisteminin entegrasyonun sağlanacağı ve gerekli düzeltici işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, yukarıda belirtilen mevzuat hükmü gereği satışı yapılan taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden kayıtlardan çıkarılması gerekmektedir.

Tablo 10: 2021 Yılında Satışı Yapılan Taşınmazlar

MİF Numarası	Taşınmaz Ada ve Parsel Numarası	Kayıtlı Değeri (TL)	Satış Bedeli (TL)
3748	Soğukkuyu Mahallesi 9000 Ada 25 Parsel	432.251,04	3.150.000,00
5006	Dedebaşı Mahallesi 32550 Ada 33 Parsel	21.808,50	184.884,00
9221	Dedebaşı Mahallesi 32403 Ada 78 Parsel	4.962,40	33.180,00
9301	Şemlikler Mahallesi 25404 Ada 4 Parsel	7.571,00	83.168,00
9528	Şemlikler Mahallesi 32267 Ada 39 Parsel	1.892,75	20.340,00
10288	Dedebaşı Mahallesi 32410 Ada 102 Parsel	19.661,16	140.850,00
10701	Şemlikler Mahallesi 32158 Ada 31 Parsel	13.358,12	132.855,00
14561	Dedebaşı Mahallesi 32391 Ada 61 Parsel	20.126,21	173.655,00
17185	Örnekköy Mahallesi 35663 Ada 1 Parsel	402.798,14	2.600.000,00
22233	Aksoy Mahallesi 9281 Ada 9 Parsel	1.495.627,41	8.010.000,00
22912	Şemlikler Mahallesi 25465 Ada 9 Parsel	52.538,89	450.000,00

BULGU 6: Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi

Belediyenin aktifinde kayıtlı duran varlıkların değerini, kullanım süresini ve hizmet kalitesini artıracak şekilde yapılan harcamaların, duran varlıkların değerine ilave edilmesi gerekirken, doğrudan gider kaydedildiği tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamalar" başlıklı 27'nci maddesinde; maddi duran varlıklar için sonradan yapılan

ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilip amortisman hesaplamasında dikkate alınacağı ve bunların dışında maddi duran varlıklar için yapılan her türlü normal bakım ve onarım harcamalarının gider olarak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin Maddi Duran Varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemlerin düzenlendiği "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 187'nci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendinin ikinci alt bendinde, bir varlık için yapılan harcamaların varlığın iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin artırılması sonucunu doğurması durumunda amortisman hesaplamasının varlığın yeni değeri üzerinden yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Buna göre, kamu idaresinin kullanımında bulunan duran varlıklar edinme tarihindeki maliyet bedelleri ile duran varlık hesaplarına kaydedilmelidir. Söz konusu varlıkların iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin artırılması amacı ile yapılan değer artırıcı harcama tutarlarının da bu varlıkların kayıtlı değerlerine ilave edilmesi gerekmektedir. Söz konusu varlıkların giderleştirilmesi ise, kendilerinden beklenen yararlanma süresi içerisinde amortisman ayırmak sureti ile yapılmalıdır.

Diğer yandan, amortisman ve tükenme paylarına ilişkin açıklamaların yer aldığı 47 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında; maliyet bedeli, 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte yer alan taşınmazlar için 34.000 TL'yi aşmayan duran varlıklar ile tutarına bakılmaksızın Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranının % 100 olarak belirlendiği; üçüncü fıkrasında ise hesaplarda kayıtlı duran varlıklar için yapılan harcamalardan yukarıda belirtilen limitleri aşanların değer artırıcı harcama olarak kabul edileceği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, taşınmazlar için yapılan ve 34.000,00 TL'yi aşan harcamaların değer artırıcı harcama olarak kabul edilmesi gerekmektedir. Buna karşın, 2021 yılı içerisinde belediyeye ait duran varlıklar için ömürlerini uzatacak ve verimlerini artıracak şekilde toplam 4.726.269,95 TL tutarında bakım onarım harcaması yapılmış olup, harcama tutarlarının ait oldukları varlıkların değeri ile ilişkilendirilmeksizin 630 Giderler hesabına kaydedilerek giderleştirilmesi, mali tablolarda 251 Yeraltı ve yerüstü düzenleri ve 252 Binalar hesaplarının

bu tutar kadar noksan; 630 Giderler hesabının ise, aynı tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır. Söz konusu husus 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu olarak yer almış ancak belediye tarafından düzeltici bir işlem yapılmamıştır.

Kamu idaresince, bulgu konusu hususla ilgili gereken işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediyenin aktifinde kayıtlı duran varlıkların değerini, kullanım süresini ve hizmet kalitesini artıracak şekilde yapılan ve 34.000,00 TL'yi aşan harcamaların duran varlıkların değerine ilave edilmesi gerekmektedir.

Tablo 11: Duran Varlıkların Değerini Artırıcı Nitelikteki Harcamalar

Gider Kodu	Gider Hesap Adı	Gider Tutarı (TL)
630.03.08.01.90	Diğer Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	1.906.776,64
630.03.08.03.01	Sosyal Tesis Bakım ve Onarım Giderleri	829.853,29
630.03.08.06.01	Yol Yapım Bakım ve Onarım Giderleri	1.989.640,02
TOPLAM		4.726.269,95

BULGU 7: Bazı Bilgisayar Yazılımlarının Haklar Hesabında Takip Edilmemesi

Belediyenin maddi olmayan duran varlık niteliğinde olan bazı bilgisayar yazılımlarının 260 Haklar hesabında izlenmeyip doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 Haklar hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 210'uncu maddesinde; bu hesabın bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 268 Birikmiş amortismanlar hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 214'üncü maddesine göre ise, hakların maliyet bedellerinin, kullanılacakları süre içerisinde yok edilmesini izlemek için 268 Birikmiş amortismanlar hesabının kullanılması gerekmektedir.

47 sıra No.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinde; Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel

Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranının %100 olduğu belirtilmiştir. Dolayısıyla haklar hesabında takip edilen maddi olmayan duran varlıklar, hesaplara alındığı yıl sonunda tamamen amorti edilmelidir.

Yapılan inceleme sonucunda, toplam 336.874,00 TL maliyet değerindeki bilgisayar yazılımı alımlarının 260 Haklar hesabına kaydedilmeyip doğrudan 630.03.07.02.01 Giderler hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir. Söz konusu husus 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu olarak yer almış ancak belediye tarafından düzeltici işlem yapılmamıştır.

Kamu idaresi cevabında 630.03.07.02.01 Giderler hesabına kaydedilen tutarların hizmet alımı olduğu ifade edilmiştir. Ancak 336.874,00 TL'lik tutarın 99.500,00 TL'sinin yazılım alımlarından oluştuğu görülmektedir.

Sonuç olarak, alınan bilgisayar yazılımlarının 260 Haklar hesabına kaydedilmesi ve hesaplara alındıkları yıl sonunda tamamen amorti edilmesi gerekmektedir.

BULGU 8: Sermaye Tutarlarının İşletilmesinden Doğan Zararın Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Belediyenin ortağı olduğu şirketin geçmiş yıl zararlarının sermayeden indirilmesi suretiyle yapılan sermaye azaltımında 630 Giderler hesabı yerine 500 Net değer/sermaye hesabının kullanıldığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241 Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 183'üncü maddesinde; mal ve hizmet üreten kuruluş faaliyet zararlarının ödenmiş sermayesinden mahsup edilmesi halinde ilgili tutarın, bu idarelerce düzenlenen ve yetkili organlarınca onaylanan bilanço ve ayrıntılı cetvellere dayanılarak bu Hesaba alacak, 630 Giderler hesabına borç; diğer taraftan 835 Gider yansıtma hesabına alacak, 830 Bütçe giderleri hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Belediyenin yüzde 96 hissesine sahip olduğu Kent Karşıyaka Sosyal Tesis İşletmeleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin 55.003.000,00 TL'lik geçmiş yıl zararlarının sermayeden indirilmek suretiyle şirket bünyesi dışına çıkarılması kararına istinaden Belediye tarafından 630 Giderler hesabına 52.802.880,00 TL (55.003.000,00 TL×0,96) borç kaydı yapılması gerekirken, 500 Net değer/sermaye hesabına borç kaydı yapıldığı, bütçe hesapları yönünden ise

(835 Gider yansıtma hesabına alacak, 830 Bütçe giderleri hesabına borç) herhangi bir kayıt yapılmadığı görülmüştür.

Bu kapsamda, geçmiş yıl zararlarının sermayeden indirilmesi suretiyle yapılan sermaye azaltımına ilişkin muhasebe kayıtlarının mevzuata uygun şekilde yapılmaması neticesinde Belediyenin mali tablolarında 630 Giderler hesabında 52.802.880,00 TL fazlalığa, 500 Net değer/sermaye hesabı ve 830 Bütçe giderleri hesabında ise 52.802.880,00 TL eksikliğe sebep olunmuştur.

Kamu idaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, Belediyenin ortağı olduğu şirketin geçmiş yıl zararlarının sermayeden indirilmesi suretiyle yapılan sermaye azaltımında 500 Net değer/sermaye hesabı yerine 630 Giderler hesabının kullanılması gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Aile Cüzdanı Alımlarının Belediye Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmesi

Mal Müdürlüğünden alınan aile cüzdanı bedellerinin Belediye bütçesinden ödenmesi ve bunların satışı sonucu tahsil edilen tutarların Belediye bütçesine gelir kaydedilmesi suretiyle aile cüzdanı ile ilgili parasal işlemlerin Belediye hesaplarında takip edildiği görülmüştür.

Evlendirme Yönetmeliği'nin "Evlendirme Memurluğunun Görev, Yetki ve Sorumlulukları" başlıklı 6'ncı maddesinde; evlendirme memurlarına aile cüzdanı düzenleme görevi verilmiş olup belediye personeli arasından görevlendirilen evlendirme memurlarının belediye başkanına karşı sorumlu oldukları düzenlenmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Aile Cüzdanlarının Mal Sandıklarından Alınması" başlıklı 54'üncü maddesinde; aile cüzdanlarının il ve ilçe mal sandıklarınca evlendirme memurlarına kredili olarak verileceği, bu cüzdanların zimmetle verilmesi ve bedelinin tahsili hususlarında Devlet Muhasebesi Muamelat ve Genel Yönetmelik hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Bu hüküm ile hem muhasebe yönetmeliklerine atıf yapılmış hem de aile cüzdanlarının ilgili mal

müdürlüğü veya defterdarlık muhasebe müdürlüğünce belediye tarafından görevlendirilecek yetkili memurlara zimmetle verilmesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Değerli kâğıtlara ilişkin işlemler" başlıklı 498'inci maddesine göre; değerli kâğıtlar kapsamında olan aile cüzdanları yetkili memurlara, satıldıkça bedeli teslim edilmek üzere zimmetle verilir. Aynı maddenin devamındaki hükme göre ise yetkili memurlar, muhasebe birimlerinden zimmetle aldıkları değerli kâğıtların satış hasılatını en çok on beş günde bir ve her halde mali yılın son iş gününde ilgili mal müdürlüğü veya defterdarlık muhasebe birimi vizesine veya banka hesabına yatırmak zorundadırlar.

Anılan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; aile cüzdanlarının Belediyenin yetkili memurları tarafından mal müdürlüğünden zimmetle ve bedelsiz alınacağı, söz konusu cüzdanlar satıldıkça tahsil edilen tutarların mevzuatta belirlenen sürelerde ilgili mal müdürlüğüne yine yetkili memurlar tarafından yatırılması gerektiği anlaşıldığından Belediyenin aile cüzdanlarının satın alınması, satılması, muhafaza edilmesi ve muhasebeleştirilmesi ile ilgili herhangi bir yükümlülüğü olmadığı değerlendirilmektedir.

Yapılan incelemede, aile cüzdanı bedellerinin Belediye bütçesinden karşılandığı, cüzdanların ilgililere satışı yapıldıkça tahsil edilen tutarların Belediye bütçesine gelir kaydedildiği ve bunlara ilişkin işlemlerin Belediye muhasebe kayıtlarında izlendiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği, değerli kâğıt niteliğini haiz aile cüzdanlarına ilişkin yetkili memur eliyle gerçekleşen teslim işlemlerinin zimmetle yapılması, cüzdanların alım ve satışına ilişkin işlemlerin Belediye ve Belediyenin muhasebe kayıtları ile ilişkilendirilmemesi gerekmektedir.

BULGU 2: Mahkeme Kararı Üzerine Ödenen Tutarların Davalı Şirketlere Rücu Edilmemesi

Belirli bir paranın ödenmesine hükmedilen davalar sonucunda tamamı Belediye tarafından ödenen tutarlar için diğer müteselsil sorumluya rücu işleminin yapılmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda olduğu hükme bağlanmıştır.

6098 sayılı Borçlar Kanunu'nun Birinci Kısımının "Borç ilişkilerinde özel durumlar" başlıklı Dördüncü Bölümünün "Teselsül" başlıklı Birinci Ayrımındaki "III İç ilişki/1. Paylaşım" başlıklı 167'nci maddesinde ise; aksi kararlaştırılmadıkça veya borçlular arasındaki hukuki ilişkinin niteliğinden anlaşılmadıkça, borçlulardan her birinin, alacaklıya yapılan ifadan, birbirlerine karşı eşit paylarla sorumlu oldukları, kendisine düşen paydan fazla ifade bulunan borçlunun, ödediği fazla miktarı diğer borçlulardan isteme hakkının bulunduğu, bu durumda borçlunun her bir borçluya ancak payı oranında rücu edebileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen hükümlerden anlaşılacağı üzere, mahkeme kararları ve icra dairelerinin icra emirleri üzerine davalılardan müştereken ve müteselsilen alınmasına karar verilip kamu kaynağı kullanan Belediye tarafından tamamı ödenen tutarlar için diğer davalılara rücu işleminin tesis edilmesi gerekmektedir.

Belediyenin, detayı aşağıdaki tabloda belirtildiği üzere bazı tediye alacakları ve kıdem tazminatı alacaklarına ilişkin olarak Karşıyaka Belediyesi Personel Anonim Şirketi (Personel A.Ş.) ve Kent Karşıyaka Sosyal Tesis İşletmeleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Kent A.Ş.) ile birlikte davalı olmasına, mahkeme kararlarında davacılara ödenecek tutarların müştereken ve müteselsilen davalılardan alınarak davacılara verilmesi yönünde hüküm bulunmasına, icra emirlerinde de Belediye ile şirketlerin müşterek ve müteselsil sorumlu olarak gösterilmelerine rağmen tamamı Belediye tarafından ödenen tutarlardan diğer davalının payı olan kısımlar için rücu işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresinin cevabında belirtilen hususlar alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatlarının kim tarafından ödeneceği hususuna yönelik açıklamalardan ibaret olup, bulgu konusu ödemeler sadece kıdem tazminatını değil aynı zamanda ihbar tazminatı, ilave tediye alacakları, yargılama giderleri, vekalet harçları gibi ödemeleri de içermektedir. Aslında şirketlere rücu edilmesi gereken tutarlar açısından konu kıdem tazminatlarının kim tarafından ödenmesi gerektiği değil, mahkeme kararlarında davacılara ödenecek tutarların müştereken ve müteselsilen davalılardan alınarak davacılara verilmesi

yönünde hüküm bulunmasına, icra emirlerinde de belediye ile şirketlerin müşterek ve müteselsil sorumlu olarak gösterilmelerine rağmen söz konusu tutarların tamamının Belediye tarafından ödenmesi, diğer davalının payı olan kısımlar için rücu işlemlerinin yapılmamasıdır.

Sonuç olarak, kamu kaynaklarının etkili ekonomik ve verimli kullanılması ilkesi çerçevesinde söz konusu alacakların zamanaşımına uğratılarak kamu zararına neden olunmaması için ilgili şirketlere rücu işlemlerinin başlatılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Tablo 12: Müteselsil Borçlu Olunan Davalar Listesi

Sayı	Diğer Davalı	İcra Dosya No	Ödeme Emri Tarih/Sayı	Ödenen Tutar (TL)
1	Personel A.Ş.	İzmir 9. İcra Dairesi 2021/6184	23.06.2021/9908	33.113,18
2	Kent A.Ş.	Karşıyaka 4. İcra Dairesi 2020/3601	15.01.2021/511	20.785,51
3	Personel A.Ş.	Karşıyaka 1. İcra Dairesi 2020/4473	10.03.2021/3809	2.061,64
4	Kent A.Ş.	Karşıyaka 3. İcra Dairesi 2021/8175	30.12.2021/22496	8.531,92
5	Kent A.Ş.	Karşıyaka 4. İcra Dairesi 2021/6732	12.11.2021/18848	8.179,44
6	Kent A.Ş.	Karşıyaka 2. İcra Dairesi 2021/6768	04.11.2021/18409	9.152,60

BULGU 3: Belediye Bütçesinden Ödenen İdari Para Cezalarında İlgililere Rücu İşlemlerinin Başlatılmaması

Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılması gereken bildirimlerin zamanında yapılmaması sebebiyle Kurum tarafından 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102'nci maddesi gereği tahakkuk ettirilen idari para cezalarının belediye bütçesinden ödendiği ve bu ödeme işlemi sonrasında gecikmeye sebebiyet verenler hakkında rücu işlemine başlanmadığı tespit edilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Kişisel sorumluluk ve zarar" başlıklı 12'nci maddesinde devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idarenin zarara uğratılması sonucu, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesinin esas olduğu vurgulanmıştır.

Kamu idaresince zorunlu düzeltme işlemlerinin yapılmış olduğu ve bu yapılan düzeltme işlemleri sonucunda meydana gelen idari para cezalarının iptalinin gerektiği yönünde itiraz edildiği, yapılan zorunlu düzeltme işlemleri ile ilgili kurumun bir kusurunun bulunmadığı ifade edilmiştir. Ancak Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından Karşıyaka Belediye Başkanlığına gönderilen yazılar incelendiğinde, uygulanan idari para cezalarının personelin işe başlama ve ayrılış bildirimleri, iş yeri bildirimleri ve istirahatlerine ilişkin bildirimlerin zamanında yapılmamasından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak, 5510 sayılı Kanun'un 102'nci maddesi gereği Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından tahakkuk ettirilen idari para cezalarının Belediye bütçesinden ödendiği görüldüğünden sorumluluğu bulunan ilgili memurlar hakkında zamanaşımı dolmadan rücu işlemlerinin başlatılması gerekmektedir.

BULGU 4: Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması

Belediye ile sendika arasında imzalanan sosyal denge sözleşmelerine sosyal denge tazminatı sözleşmesinin konusu olmayan hükümlerin konulduğu tespit edilmiştir.

Mahalli idarelerde düzenlenen sosyal denge sözleşmelerinin yasal dayanaklarını oluşturan gerek 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 32'nci maddesinde gerekse de 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 15'nci maddesinde; belediyelerin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine hangi usul ve esaslarda sosyal denge tazminatı ödenebileceği, ödenecek tazminatın aylık tavan tutarının nasıl belirleneceği ile ilgili hükümlere yer verilmiş, bunun dışında çeşitli düzenlemeler yapılabileceğine ilişkin bir hususa yer verilmemiştir.

Ayrıca, 4688 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde, bu sözleşme bu Kanun'un uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmaz ve bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurulamaz hükmüne yer verilerek, sosyal denge sözleşmesinin 4688 sayılı Kanun kapsamında toplu sözleşme olarak sayılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Madde metninden açıkça anlaşılacağı üzere belediye başkanı ile sendika temsilcisi sadece ödenecek olan sosyal denge tazminat tutarını kanuni sınırlarda tespit etmek üzere yetkilendirilmiştir. Bunun dışında sözleşme hakkını toplu sözleşme gibi düşünmek ve sözleşme metnine yetkilendirilen husus dışında başkaca hükümler koymak yersizdir. Zira 4688 sayılı

Kanun'un 32'nci maddesinde mahalli idarelerle imzalanan sözleşmenin Kanun'un uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılamayacağı açıkça belirtilmiştir.

Sosyal denge sözleşmelerinde sadece ödenecek sosyal denge tazminatı tutarına ilişkin düzenlemelere yer verilmesi, sosyal denge tazminatı sözleşmesinin konusu olmayan, mevzuata aykırı hükümlere yer verilmemesi gerekmektedir.

01.04.2019 ile 01.04.2021 tarihleri arasında geçerli olacak şekilde imzalanan sosyal denge sözleşmesinin incelenmesi sonucunda, bahsedilen mevzuat hükümleri uyarınca sözleşmede yer almaması gerektiği düşünülen hususlara aşağıda yer verilmiştir:

Sosyal denge sözleşmesinin "İş sağlığı ve güvenliği" başlıklı 19'uncu maddesi ile;

- İşverenin çalışanlara ilk kademe sağlık hizmeti vermek üzere kurum tabibi buldurması,
- Yılda bir kez tüm memurlara zorunlu tam teşekküllü check-up yapılması, check-up bulgularının olumsuz çıkması halinde daha ileri tetkiklerin işveren tarafından yaptırılması,
- İşverenin çalıştıkları işyeri ve muayene edildikleri hastane arasında olanaklar ölçüsünde vasıta tahsis etmesi,

Sözleşmenin "Belediyeye ait sosyal tesis olanaklarından yararlanma" başlıklı 20'nci maddesi ile;

- Belediyenin mülkiyeti ve kendi varlıkları üzerinde kurulu olup, belediye tarafından işletilen kreşlerden ,çocuk bakım evlerinden, çalışanların çocuklarının %50 indirimli ve öncelikle faydalanması,

Sözleşmenin "Diğer haklar ve ücretli izinler" başlıklı 21'nci maddesi ile;

- 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde kadın çalışanların ücretli izin sayılması,
- Ulusal düzeyde kabul edilen 10-16 Mayıs Engelliler Haftasının ilk günü ile 3 Aralık Dünya Engelliler Gününde, engellilere yönelik faaliyet gösteren konfederasyon, bağlı federasyon ve demeklerin kamu görevlisi olan yönetim kurulu üyeleri ile kamuda görev yapan tüm engellilerin idari izinli sayılması,
- Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli bulunan şehit dul ve yetimleri ile anne, baba ve kardeşlerinin 18 Mart Şehitler Gününde, malul gaziler ile eşlerinin ise 19 Eylül Gaziler Gününde idari izinli sayılması,

Sözleşmenin “Mali haklar” başlıklı 22’nci maddesi ile;

- Zabıta kolluk hizmetlerinde otomobil, kamyonet, motosiklet kullanan zabıta memurlarının kaza derneğine ödemesi gereken ücretin belediye tarafından ödenmesi,

01.04.2021 ile 31.03.2023 tarihleri arasında geçerli olacak şekilde imzalanan sosyal denge sözleşmesinin incelenmesi sonucunda, bahsedilen mevzuat hükümleri uyarınca sözleşmede yer almaması gerektiği düşünülen hususlar ise şu şekildedir:

Sosyal denge sözleşmesinin “İş sağlığı ve güvenliği” başlıklı 19’uncu maddesi ile;

- İşverenin çalıştıkları işyeri ve muayene edildikleri hastane arasında olanaklar ölçüsünde vasıta tahsis etmesi,

Sözleşmenin “Diğer haklar ve ücretli izinler” başlıklı 21’nci maddesi ile;

- 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü’nde kadın çalışanların ücretli izin sayılması,

- Ulusal düzeyde Kabul edilen 10-16 Mayıs Engelliler haftasının ilk günü ile 3 Aralık Dünya Engelliler Gününde, engellilere yönelik faaliyet gösteren konfederasyon, bağlı federasyon ve derneklerin kamu görevlisi olan yönetim kurulu üyeleri ile kamuda görev yapan tüm engellilerin idari izinli sayılması,

- Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli bulunan şehit dul ve yetimleri ile anne, baba ve kardeşlerinin 18 Mart Şehitler Gününde, malul gaziler ile eşlerinin ise 19 Eylül Gaziler Gününde idari izinli sayılması,

Sözleşmenin “Mali haklar” başlıklı 22’nci maddesi ile;

- Zabıta kolluk hizmetlerinde otomobil, kamyonet, motosiklet kullanan zabıta memurlarının kaza derneğine ödemesi gereken ücretin belediye tarafından ödenmesi,

Söz konusu husus 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu olarak yer almış ancak belediyece düzeltici bir işlem yapılmamıştır.

Kamu idaresince, Sosyal Denge Sözleşmesine konusu dışında konulan hükümlerin, idare ve sendika arasında yeni yapılacak olan sözleşmede dikkate alınacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, sosyal denge sözleşmelerinin yukarıda yer verilen hükümleri 4688 sayılı Kanun’a ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’ye aykırılık oluşturduğu için bu hükümlerin sözleşmelerde yer almaması gerekmektedir.

BULGU 5: Belediye Mülkiyetindeki Bazı Taşınmazların Pazarlık Usulü ile Kiraya Verilmesi

Belediye mülkiyetindeki yemekhane, kafeterya ve irtibat bürosu olarak kullanılan 3 adet taşınmazın, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre pazarlık usulü ile belediye şirketlerine kiraya verildiği görülmüştür.

2886 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde; genel bütçeye dâhil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun'da yazılı hükümlere göre yürütüleceği, 36'ncı maddesinde ise, bu Kanun'un 1'inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulünün esas olduğu, ancak 44'üncü maddede gösterilen işlerin belli istekliler arasında kapalı teklif usulüyle, 45'inci maddede gösterilen işlerin açık teklif usulüyle, 51'inci maddede sayılan işlerin pazarlık, 52'nci maddede gösterilen işlerin de yarışma usulüyle, yaptırılabilceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un "Pazarlık usulüyle yapılacak işler" başlıklı 51'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde; kullanıcılarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi işlemlerinin bu bent kapsamında yapılabileceği belirtilmiştir.

Madde hükmünde belirtildiği üzere taşınmazların kiralanması hususunda bu bent kapsamında pazarlık usulünün uygulanabilmesi için iki şartın birlikte mevcudiyeti gerekmektedir:

1- Taşınmazın, Devletin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan olması,

2- İşin özelliği, idareye yararlı olması veya ivediliği gereği kapalı ya da açık teklif yöntemlerinin kullanılmıyor olması.

Dolayısıyla bu bent hükmüne göre pazarlık usulünün; Devlete ait taşınmazlar kavramının karşılığı olan, genel bütçeli kuruluşlara ait taşınmazlar yani tapuda Hazine adına kayıtlı taşınmazlar dışında uygulanmasının mümkün olmadığı anlaşılmaktadır. Söz konusu

husus 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu olarak yer almış ancak belediye tarafından düzeltici bir işlem yapılmamıştır.

Kamu idaresi cevabında kiraya verilen yerlerin kamusal nitelik taşıması ve 2886 sayılı Kanun'un 51/g maddesi hükmüne uyan nitelik ve özelliklerinin bulunması nedeniyle bu kapsamda ihale edilmelerinde isabetsizlik bulunmadığı ifade edilmektedir.

2886 sayılı Kanun'un 51/g maddesinde, kiralanacak yerlerin kamusal nitelik taşıması ile ilgili bir belirleme yapılmamış, bu kapsamda kiralanacak yerlerin Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler olacağı hüküm altına alınmıştır. Belediye taşınmazlarının bu kapsamda düşünülmesi mümkün değildir. Bu durum Danıştay 13'üncü Dairesinin 21.10.2008 tarih ve E:2007/4476, K: 2008/6874 sayılı Kararı'nda da belirtilmiştir. Söz konusu kararda; "Belediyenin mülkiyetindeki taşınmazın, 2886 sayılı Kanun'un 51 inci maddesinin (g) bendi uyarınca, pazarlık usulü ile turizm amaçlı tesis yapılmak ve işletilmek üzere mülkiyetten gayri ayni hak tesis edilmek suretiyle, (daimi ve sürekli üst hakkı kurulmak suretiyle) 30 yıllığına kiralanmasına ilişkin belediye encümeni kararını, belediyelere ait taşınmazların "devletin özel mülkü" ve "devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yer" lerden olmadığı, bu nedenle 2886 sayılı Yasanın 51/g maddesi kapsamında kiralanmasının, trampasının ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi yoluyla devrinin, olanaklı olmadığı gerekçesiyle, iptal eden mahkeme kararının hukuka uygun olduğu" hususu hüküm altına alınmıştır.

Sonuç olarak, Belediyenin mülkiyetlerinde bulunan taşınmazların kiralama işlemlerinin, 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde göre ihale edilmesi mümkün olmayıp mevzuata aykırı işlem tesis edildiği tespit edilmiştir.

BULGU 6: Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Yapılan Taşınmaz Tahsislerinde Süre Sınırına Uyulmaması

Belediye tarafından kamu kurum ve kuruluşlarına 25 yılı aşan sürelerde veya süresiz taşınmaz tahsisi yapıldığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Diğer kuruluşlarla ilişkiler" başlıklı 75'inci maddesinde; Belediyelerin belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda, kendilerine ait taşınmazları aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu

kurum ve kuruluşlarına devredebileceği veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebileceği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre belediyeler kendilerine ait taşınmazları asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarına, belediye meclis kararı ile yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir.

Bu kapsamda kamu idaresince geçmiş yıllarda diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsise konu olan toplam 37 adet taşınmazdan; 19 adet taşınmazın Milli Eğitim Bakanlığına, 8 adet taşınmazın Diyanet İşleri Başkanlığına, 3 adet taşınmazın Emniyet Genel Müdürlüğüne, 3 adet taşınmazın Sağlık Bakanlığına, 2 adet taşınmazın Spor Genel Müdürlüğüne, 1 adet taşınmazın İzmir Büyükşehir Belediyesine süresiz olarak, 1 adet taşınmazın Gençlik ve Spor Bakanlığına 49 yıllığına tahsis edildiği tespit edilmiştir. Süresiz veya 25 yılı aşan bu tahsis işlemlerinin bahsi geçen mevzuat hükmüne uygun olmadığı görülmektedir. Söz konusu husus 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu olarak yer almış ancak belediye tarafından düzeltici bir işlem yapılmamıştır.

Kamu idaresi tarafından bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, idari işlemlerin mevzuata uygunluğunun sağlanması açısından kamu idaresince tahsis işlemlerinin 25 yılı geçmeyecek şekilde yenilenmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Kiralık Yerlerin Katma Değer Vergisinin İndirim Konusu Yapılmaması

Belediyenin kiraladığı ve bütçe içi işletmesinin ticari faaliyetlerinde kullandığı yerler için ödenen katma değer vergisinin indirim konusu yapılmadığı tespit edilmiştir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "Verginin Konusunu Teşkil Eden İşlemler" başlıklı 1'inci maddesinin 3/f bendinde; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemlerinin, 3/g bendinde ise; genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin katma değer vergisine tabi olduğu belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 191 İndirilecek katma değer vergisi hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 153'üncü maddesinin ikinci fıkrasında; mahalli idarelerin bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları katma değer vergisini indirim konusu yapacakları ifade edilmiştir.

Belediye tarafından kiralanılan ve işletme ve iştirakler müdürlüğü bünyesinde bulunan bütçe içi işletmenin ticari faaliyetlerinde kullandığı mesire alanı ve gençlik merkezi için ödenen katma değer vergilerinin indirim konusu yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği, söz konusu yerler için ödenen katma değer vergilerinin indirim konusu yapılması gerekmektedir.

BULGU 8: Gecekondu Fonu Hesabına Aktarılan Payların Amacı Dışında Kullanılması

Belediye tarafından açılan gecekondu fonu hesabının amacı dışında kullanıldığı tespit edilmiştir.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un “Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir” başlıklı 5'inci maddesinin beşinci fıkrasında belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla %10'u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılacağı kalan kısmından ise ilgili belediyeye %30, varsa büyükşehir belediyesine %10 oranında pay verileceği ve bu payların tahsilini takip eden ayın yirmisine kadar ilgili idarelerin hesaplarına aktarılması gerektiği belirtilmiştir.

775 sayılı Kanun'un; “Fonların teşkili ve kullanılması” başlıklı 12'nci maddesinde; belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin, Türkiye Emlak Kredi Bankasında, ilgili belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanacağı,

13'ncü maddesinde ise, 12'nci madde gereğince teşkil edilen fonda toplanan paraların belediyelerce, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının izni alınmak şartıyla;

a) Bu kanundaki amaçlarda kullanılmak üzere arsa sağlanmasında, Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan plan ve projelere göre halk konutu, nüve konut veya geçici misafir konutu yapılmasında,

b) İslah olunacak gecekondu bölgeleri ile yeniden tesis edilecek önleme bölgelerinin yol, meydan, kanalizasyon, su, elektrik ve benzerleri gibi kamu hizmet ve tesislerinin Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan projelerine göre yapılmasında veya onarılmasında,

c) Kendi bütçe imkânlarıyla karşılanamayan ve fakat bu kanun gereğince yapılması gereken tespit, harita alımı, plan ve projelendirme hizmetlerinde kullanılabileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, ilgili fonda biriken paralar 775 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde açıklanan durumlarda kullanılabilir, bunun dışındaki durumlarda kullanılamayacaktır.

Kamu idaresi, belirli bir fona tahsis niteliğinde olan bu gelirini 775 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde belirtilen yerlere harcanması gerekirken, dönem içerisinde cari harcamalarını karşılamak amacıyla kullanmış, fondan kullanılan söz konusu tutarların halen fon hesabına iadelerinin yapılmadığı görülmüştür. Söz konusu husus 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu olarak yer almış ancak Belediye tarafından düzeltici bir işlem yapılmamıştır.

Kamu idaresi tarafından bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, 4706 ve 775 sayılı Kanun'larda belirtilen payların mevzuatında belirtilen yerlere harcanmasını temin ve takip açısından fon hesabının amacı dışında kullanılmaması gerekmektedir.

BULGU 9: Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Mevzuatta Belirtilen Sıraya Göre Ödenmemesi

Belediyenin muhasebe kayıtlarının incelenmesinde; nakit yetersizliğinden dolayı 320 Bütçe emanetleri hesabına kaydedilen bütçe giderlerinin ilgililere ödenmesi aşamasında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen öncelik sırasına uyulmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kanun'un “Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar” başlıklı 34’üncü maddesinde, Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderlerin, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeneceği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 320 Bütçe emanetleri hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen “Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 249’uncu maddesinde de benzer bir düzenleme yapılarak, bütçe emanetlerine alınan tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ilgililerine ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Kamu idaresi cevabında 320-Bütçe Emanetleri Hesabında takibi yapılan borçların kayıt ve vade sırasına göre ödenmekte olduğu ifade edilmektedir. Ancak, vadesi gelen ve ödenmediği takdirde faiz, gecikme cezası, gecikme zammı gibi bütçeye ek yük getirecek ödemelere öncelik verilmesi makul bir uygulama olmakla birlikte Bütçe Emanetleri Hesabına yapılan kayıtlar ve yapılan ödemeler incelendiğinde kamu idaresinin ödemelerini kayıtlara alınış sırasına büyük oranda uyarak yaptığını söylemek mümkün değildir.

Sonuç olarak, kamu kaynaklarının hukuka uygun bir şekilde kullanılmasını ve alacaklıların olası bir hak kaybı yaşamamasını teminen nakit yetersizliği dolayısıyla ilgililerine ödenemeyen ve bütçe emanetlerine alınan tutarların muhasebe kayıtlarına alındığı sıraya göre ödenmesi gerekmektedir.

BULGU 10: Ön Mali Kontrole Tâbi Taahhüt Evrakı ve Sözleşme Tasarılarının Bazılarının Malî Hizmetler Birimine Gönderilmemesi

Ön mali kontrol için mali hizmetler birimine gönderilmesi gereken taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının bazılarının gönderilmediği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Ön malî kontrol” başlıklı 58’inci maddesinde; ön malî kontrolün, harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrolleri kapsadığı hüküm altına alınmıştır.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın “Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları” başlıklı 17’nci maddesinde; idarelerin, ihale kanunlarına tâbi olup olmadığına bakılmaksızın, harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından katma değer vergisi hariç tutarı mal ve hizmet alımları için bir milyon Türk Lirasını, yapım işleri için üç

milyon Türk Lirasını aşanların ön mali kontrole tâbi tutması gerektiği, kontrole tâbi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının, bunlara ilişkin tüm bilgi ve belgeleri içerecek şekilde bir işlem dosyası olarak harcama yetkilisi tarafından malî hizmetler birimine gönderileceği, taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının en geç on işgünü içinde kontrol edileceği ve yapılan kontrol sonucunda düzenlenen görüş yazısının, işlem dosyası ile birlikte ilgili harcama yetkilisine gönderileceği belirtilmiştir.

Ancak, Karşıyaka Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü ve Tesisler Müdürlüğüne aşağıdaki tabloda gösterilen ihalelere ilişkin taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının ön mali kontrol için mali hizmetler birimine gönderilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresince ön mali kontrole tâbi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının bazılarının Malî Hizmetler Birimine sehven gönderilmediği, ilgili bulgunun dikkate alınması konusunda tüm müdürlüklere bilgi yazısı gönderildiği ifade edilmiştir.

Bu itibarla, mevzuatın emredici hükümlerine uygun olarak mali işlemlerin doğru bir şekilde yapıldığının kontrolü ve mali hizmetler biriminde taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının kontrolü sonucunda düzenlenmesi zorunlu olan yazılı görüşlerin verilebilmesi için yukarıda belirtilen Esaslar'da yer verilen tutarları aşan taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının sözleşme imzalanmadan önce mali hizmetler birimine gönderilmesi gerekmektedir.

Tablo 13: Ön Mali Kontrol için Mali Hizmetler Birimine Gönderilmeyen Taahhüt Evrağı ve Sözleşme Tasarıları

İhale Kayıt Numarası	İhale Konusu	İhale Tutarı (TL)	İlgili Müdürlük
2020/736123	Karşıyaka Belediye sınırları içerisinde (işçilik ve akaryakıt hariç) 45 adet makine ve araç kiralama hizmeti alımı	2.993.886,00	Temizlik İşleri Müdürlüğü
2021/134244	Karşıyaka Belediye sınırları içerisinde (işçilik ve akaryakıt hariç) makine ve araç kiralama hizmeti alımı	32.994.198,00	Temizlik İşleri Müdürlüğü
2021/394307	Karşıyaka Belediye Başkanlığı Tesisler Müdürlüğü Atölyesine Karot ve yıkama makinesi alımı, pazaryerleri için projektör alımı ve Sivil Toplum Kuruluşlarına yapılan dernek ofislerinin iklimlendirme sistemi ve yalıtımının montajlı mal alımı işi	1.045.950,00	Tesisler Müdürlüğü

BULGU 11: Mevzuata Uygun Olmayan İş Eksilişi Yapılması

Yapım işinde yüklenicinin teknik şartname ve uygulama projesine uygun olarak yerine getirmediği imalatlar nedeniyle sözleşmenin feshine ilişkin hükümlerin uygulanması gerekirken iş eksilişi yapıldığı tespit edilmiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "İdarenin sözleşmeyi feshetmesi" başlıklı 20'nci maddesi ile Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "Sözleşmenin feshi ve tasfiye durumları" başlıklı 47'nci maddesinin ikinci fıkrasında, yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya işi süresinde bitirmemesi üzerine, ihale dokümanında belirlenen oranda gecikme cezası uygulanmak üzere, idarenin en az on gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi hallerinde, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların gelir kaydedileceği ve sözleşmenin feshedilerek hesabının genel hükümlere göre tasfiye edileceği ifade edilmiştir.

09.03.2021 tarihinde ihalesi yapılarak 2.666.000,00 TL teklif bedelle 07.04.2021 tarihinde sözleşmesi imzalanan İKN 2021/69564 nolu Semra Aksu Atletizm Parkı Yapım İş'i'nde 12.04.2021 tarihinde yer teslimi yapıldığı, iş bitirme tarihinin işyeri teslim tarihinden itibaren 180 gün olarak sözleşmede hüküm altına alındığı anlaşılmaktadır. İhale işlem dosyası ve hakediş raporlarının incelenmesi sonucunda;

- Yükleniciye idare kaynaklı 45 günlük süre uzatımı verilerek uzatmalı çalışma tarihlerinin 09.10.2021-22.11.2021 tarihleri olarak belirlendiği, ancak uzatılan süre içerisinde de söz konusu işin bitirilemediği, yüklenici tarafından 28.12.2021 tarihinde iş bitim dilekçesi verildiği, bu nedenle 29.12.2021 tarihli ve 12.01.2022 tarihli tutanaklarda belirtildiği üzere yüklenicinin hakedişlerinden kesinti yapılmak suretiyle gecikme cezası kesildiği,
- Söz konusu yapım işinde teknik şartnamesi ve uygulama projesinde yer alan fakat yüklenici tarafından zamanında yapılmayan, alana montajı yapılmamış ve idareye teslim edilmemiş kalemlerin tamamının (-%8,6037426) iş eksilişi olarak kesilmesine karar verildiği görülmüştür.

4735 sayılı Kanun kapsamında imzalanan sözleşmelerde esas olan işin ihale şartlarında tamamlanarak idareye teslim edilmesidir. Uygulama sürecinde yaşanan çeşitli zorunluluklardan dolayı işin sözleşmede belirtilenden daha düşük bir bedelle tamamlanacağını anlaşılmaması

halinde Kanun'un "Sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işler, iş eksilişi ve işin tasfiyesi" başlıklı 24'üncü maddesi hükümleri kapsamında iş eksilişi gündeme gelebilmektedir.

Ancak, yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine göre yerine getirmediği durumlarda yerine getirilmeyen kısımların iş eksilişi olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Böyle durumlarda 4735 sayılı Kanun'un ve Genel Şartname'nin yukarıda yer verilen madde hükümleri gereğince idarece ihale dokümanında belirlenen oranda gecikme cezası uygulanmak üzere, en az on gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilerek yükleniciye ihtarda bulunulması, buna rağmen aynı durumun devam etmesi hallerinde, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar gelir kaydedilmesi ve sözleşmenin feshedilerek hesabının genel hükümlere göre tasfiye edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresince hakediş bedellerinin yükleniciye ödenmesinde gecikmeler yaşanması nedeniyle süre uzatımı verildiği, yapım işinde teknik şartnamesi ve uygulama projesinde yer alan fakat yüklenici tarafından zamanında yapılmayan, alana montajı yapılmamış ve idareye teslim edilmemiş kalemlerin tamamının (-%8,2777835) iş eksilişi olarak kesilmesine karar verildiği, Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 24'üncü maddesine istinaden işin % 80 inden fazlasının tamamlandığı, yapımından vazgeçilen kalemlerin kent ekipmanları (bank, çöp kovası vb.) ve aydınlatma sistemi olduğu, bunların parkın genel kullanımına engel olmadığı, verilen süre uzatımının ek fiyat farkı olarak İdareyi külfete sokmadığı, yaşanan ekonomik sebeplerle üretim aşındaki sıkıntılardan dolayı eksik ödenmek zorunda kalan kalemlerin tedarikinde sıkıntı yaşanmasından dolayı iş eksilişi/mukayeseli keşif yapıldığı, ilgili parkın genel inşaatının tamamen bitmiş olduğu, söz konusu işte fesih halinin oluşmadığı ifade edilmiştir.

Bulguda belirtilen husus yükleniciye süre uzatımı verilmesi değil, yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya işi süresinde bitirmemesi üzerine yüklenicinin kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlarının gelir kaydedilmemesi ve sözleşmenin feshedilerek hesabının genel hükümlere göre tasfiye edilmemesidir. Söz konusu yapım işinde teknik şartname ve uygulama projesinde yer alan fakat yüklenici tarafından zamanında yapılmayan, alana montajı yapılmamış ve idareye teslim edilmemiş kalemlerin tamamının (-% 8,6037426) iş eksilişi olarak kesilmesine karar verildiği görülmüştür. İş eksilişi, idarenin birtakım iş kalemlerine ihtiyacının kalmaması, sözleşme bedelinin %80'inden daha düşük bedelle tamamlanacağına anlaşılması, yapım işlerinde proje değişikliklerinin meydana gelmesi gibi sebeplerle gündeme gelebilecek bir konudur. Ancak söz konusu yapım işinde yüklenicinin tedarik edemediği kent ekipmanları, montajını yapamadığı

aydınlatma sistemlerine ilişkin ihtiyaçlarından yapım işinin şartname ve projelerinde yer almasına rağmen yapılmadığı ve yapılamayan bu işlerin iş eksilişi olarak değerlendirildiği görülmektedir. Yaşanılan ekonomik sebeplerle üretim ağındaki sıkıntılardan dolayı ilgili kalemlerin tedarikinde sorun yaşanmasının da bir iş eksilişi nedeni olarak kabulünün mümkün olmadığı düşünülmektedir.

Sonuç olarak, söz konusu yapım işinde yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi nedeniyle yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereğince sözleşmenin feshedilerek hesabının genel hükümlere göre tasfiye edilmesi gerekirken, yapılmayan imalatların iş eksilişi işlemine tabi tutulmasının mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 12: İhtiyaçların Karşılanmasında İhale Usulleri Yerine Doğrudan Teminin Yaygın Olarak Kullanılması

Belediyenin mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin gerçekleştirilmesinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleriyle öngörülen temel usuller yerine, yaygın olarak doğrudan teminin kullanıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; kamu idareleri, yapacakları ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu tutulmuş olup aynı maddede, yapılacak olan ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu, diğer ihale usullerinin Kanun'da belirtilen özel hallerde kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinde ise; ihale usullerinden ayrı olarak, aynı maddenin bentlerinde sayılan hallerde ihtiyaçların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan teminle karşılanmasına izin verilmiştir.

Yapılan incelemede 2021 yılı içinde toplam 29 ihalede açık ihale usulünün, 19 ihalede ise pazarlık usulünün kullanıldığı görülmüştür. Bunların mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine göre dağılımına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 14: 2021 Yılı İhale Sayıları

	Pazarlık	Açık İhale
Mal Alımı	10	16
Hizmet Alımı	9	8
Yapım İşi	-	5

Yıl içinde mal alım ihaleleri ile 24.416.309,17 TL, hizmet alım ihaleleri ile 29.268.509,75 TL, yapım işi ihaleleri ile 5.425.442,48 TL tutarında harcama yapılmış olmasına karşın, doğrudan teminle mal alımları için 10.363.359,18 TL, hizmet alımları için 15.589.537,54 TL, yapım işleri için 8.043.529,66 TL harcama yapılmıştır. Doğrudan teminle yapılan mal alımları toplam mal alımlarının %29,80'ini; hizmet alımları, toplam hizmet alımlarının %34,75'ini; yapım işleri ise toplam yapım işlerinin %59,72'sini oluşturmaktadır.

4734 sayılı Kanun'da yapılacak olan ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu ihale usullerinden ayrı olarak, sayılan hallerde ihtiyaçların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin yoluyla karşılanmasına izin verildiği açıklanmıştır. Özellikle doğrudan temin hizmet alımlarının toplam hizmet alımlarının %34,75'ini oluşturması ve doğrudan temin yapım işlerinin toplam yapım işlerinin %59,72'sini oluşturması Kanun'daki temel usullerin yerine doğrudan teminin yaygın olarak kullanıldığını göstermektedir. Söz konusu husus 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu olarak yer almış ancak Belediye tarafından tam olarak düzeltilmemiştir.

Kamu idaresince, öngörülemeyen sebeplerden dolayı doğrudan teminle harcama yapılmak zorunda kalındığı ifade edilmiştir. Ancak 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinde hangi durumlarda ihtiyaçların doğrudan teminle karşılanabileceği sayılmış, bunların arasında öngörülemeyen sebeplere yer verilmemiştir.

Sonuç olarak belediyenin ihtiyaçlarını önceliklendirip, plan ve program yaparak, bütçesini verimli kullanması ve ihtiyaçların karşılanmasında Kanun'da öngörülen temel ihale usullerinin kullanılması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 13: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usullerinde Yasal Sınırı Aşan İşlerde Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşünün Alınmaması

Belediyenin hesap ve mali tablolarında yapılan incelemede doğrudan temin ya da pazarlık usulüyle yapılan mal alımlarının ve yapım işlerinin mevzuatta öngörülen %10'luk

sınırı aşmasına rağmen aşan kısım için Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınmadığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde idarelerin ihtiyaçlarını öncelikle açık ihale ve belli istekliler arasında ihale usulüyle karşılaması gerektiği, diğer usullerin ise Kanun'da belirtilen özel hallerde kullanılabilceği ifade edilmektedir. Bahsi geçen özel haller Kanun'un 21 ve 22'inci maddelerinde sayılmış olup bu şartların ortaya çıkması durumunda dahi idareye takdir yetkisi tanınmakta, açık ihale veya belli istekliler arasında ihale yapılmasının önünde bir engel bulunmamaktadır.

Bu kapsamda kanun koyucu, bu takdir yetkisine de miktar yönünden sınırlama getirmiş olup söz konusu Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddenin üçüncü fıkrasının (1) bendine göre 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacaktır.

4734 Sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin (1) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ'e göre %10 oranı hesaplanırken kamu kurum ve kuruluşlarının yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarı dikkate alınacak ve mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı hesaplanacaktır.

Karşıyaka Belediyesi hesaplarında yapılan incelemede, Belediyenin 2021 yılında mal alımları için 56.029.844,10 TL, yapım işleri için 26.307.487,43 TL tutarında ödenek ayırdığı, 2021 yılı için öngörülen limitin mal alımları için 5.602.984,41 TL, yapım işleri için 2.630.748,74 TL olduğu, 2021 yılı içinde 21 ve 22'nci madde kapsamında 10.976.239,38 TL tutarında mal alımı, 10.368.121,40 TL tutarında yapım işi yaptığı, doğrudan temin limitlerinin mal alımları için yaklaşık 2 kat, yapım işleri için yaklaşık 4 kat aşıldığı buna rağmen %10'u aşan kısım için Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınmadığı tespit edilmiştir. Söz konusu husus 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu olarak yer almış ancak Belediye tarafından düzeltici bir işlem yapılmamıştır.

Kamu idaresince, bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, mal ve hizmet alımları için öngörülen üst sınırın aşılmasına rağmen uygun görüş alınmaması mevzuata aykırı olduğundan Kanun'da ve Tebliğ'de emredici hüküm niteliği taşıyan düzenlemelere riayet edilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmektedir.

Tablo 15: Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d Bentlerine Göre Yapılan Alımların Üst Sınırı Aşan Tutarları

	Bütçe Ödeneği (TL)	22-d, 21-f Limiti %10	Harcama Miktarı (TL)	Aşan Tutar %10 (TL)
Mal Alımı	56.029.844,10	5.602.984,41	10.976.239,38	-5.373.254,97
Yapım İşi	26.307.487,43	2.630.748,74	10.368.121,40	-7.737.372,66

BULGU 14: Doğrudan Teminle Yapılan Bazı Alımlarda Piyasa Fiyat Araştırmasının Tek Kişiden Fiyat Alınarak Yapılması

Belediyenin doğrudan teminle yapılan bazı mal ve hizmet alımlarında piyasa fiyat araştırmasının tek kişiden fiyat alınarak yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin (d) bendinde, büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin onbeş milyar, diğer idarelerin beşmilyar Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçları ile (2021 yılı için söz konusu limit tutarı büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 121.405 TL, diğer idarelerin 40.443 TL) temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımların ilan yapılmaksızın, teminat alınmaksızın ve ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçların doğrudan teminle karşılanabileceği belirtilmiştir.

Ayrıca Kanun'un "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesindeki idarelerin saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olacağı açıklanmaktadır.

Kamu idaresince yapılan yeme-içme hizmet alım işi, fotoğraf çekimi hizmet alım işi, yedek parça mal alımı, kokteyl hizmet alım işi, temizlik hizmeti alım işi, araçların malzemeli işçiliklerinin yaptırılması gibi bazı mal ve hizmet alımlarında piyasa fiyat araştırması tutanaklarının sadece mal veya hizmet alınan firmanın tekliflerini içerdiği görülmektedir.

Bu kapsamda, ihale mevzuatında piyasa fiyat araştırmasında kaç kişiden fiyat alınacağı hususunda bir hüküm bulunmamakla birlikte arz piyasası oldukça geniş olan söz konusu mal ve hizmetlerde piyasa fiyat araştırmasının tek bir kişiden fiyat alınarak yapılması idareyi mal veya hizmeti rayiç fiyatların üstünde bir fiyattan alma riski ile karşı karşıya bırakabilmektedir.

Diğer yandan, mal ve hizmet alımlarında piyasa fiyat araştırması tutanaklarının sadece mal veya hizmet alınan firmanın tekliflerini içerdiği dikkate alındığında yapılan işlemin piyasa araştırması olarak kabulünün mümkün olmadığı düşünülmektedir. Bu nedenle, doğrudan teminle yapılan alımlarda fiyatın piyasa rayiçlerinde gerçekleşmesi açısından piyasa fiyat araştırmasının doğru bir şekilde yapılması önem taşımaktadır.

Kamu idaresince, bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, doğrudan teminle yapılan mal ve hizmet alımlarında piyasa fiyat araştırmasının piyasa rayiç fiyatlarını yansıtacak şekilde yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 15: Yevmiye Defterlerinde Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması ve Geriye Dönük Kayıtların Yapılması

Belediyenin 2021 yılı yevmiye defterinde, boş yevmiye kayıtlarının bulunduğu ve geriye dönük kayıtların yapıldığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 43'üncü maddesinin birinci fıkrasında; işlemlerin yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedileceği, dördüncü fıkrasında ise; muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numara sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in "Kullanılacak defterler ve kayıt düzeni" başlıklı 44'üncü maddesinde ise yevmiye defteri, kayda geçirilmesi gereken işlemlerin yevmiye tarih ve numarasıyla ve maddeler halinde düzenli olarak yazıldığı müteselsil sıra numaralı defter şeklinde tanımlanmıştır.

Bu hükümlere göre muhasebe işlemlerinin yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak ve sıra atlanılmadan kaydedilmesi, geriye dönük kayıtların yapılmaması gerekmektedir.

Belediyenin 2021 yılı yevmiye defterinde boş yevmiye kayıtlarının bulunduğu ve geriye dönük kayıtları yapıldığı görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak yukarıda belirtilen yönetmelik hükümleri gereği, kamu idaresince muhasebe işlemlerinin geriye dönük kayıt yapılmadan, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak ve sıra atlanılmadan kaydedilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 16: Gelir Kalemlerinin Bir Kısımının Tahsilat Oranının Düşük Seviyede Gerçekleşmesi

Tahakkuku yapılan bazı gelir kalemlerinin tahsilat oranlarının düşük olduğu görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinde belediye başkanına; belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak, belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek gibi görevler verilmiş ve bu hususlarda belediye başkanına sorumluluk yüklenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinde; gelirlerin ve alacakların tahsili işlerini muhasebe yetkilisinin yürüteceği ve bu işlerin yapılmasından sorumlu tutulacağı, "Gelirlerin toplanması sorumluluğu" başlıklı 38'inci maddesinde ise; kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiliyle yetkili ve görevli olanların, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu oldukları ifade edilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Tebliğ" başlıklı 21'inci maddesine göre; vergilendirmeyi ilgilendiren ve hüküm ifade eden hususların mükelleflere tebliğ edilmesi, "Ödeme zamanı" başlıklı 111'inci maddesine göre de; verginin kanunlarında gösterilen süreler içinde ödenmesi gerekmektedir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunu'nun "Ödeme emri" başlıklı 55'inci maddesinde amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, 15 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları gerektiğinin bir "ödeme emri" ile tebliğ olunacağı; düzenlenen ödeme emrinde kişiye, borcunu zamanında ödemez veya mal

bildiriminde bulunmazsa borcunun cebren tahsil edileceği ve mal bildiriminde bulununcaya kadar üç ayı geçmemek üzere hapis ile cezalandırılacağına bildirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un "Haciz" başlıklı 62'nci maddesinde; borçlunun, mal bildiriminde gösterilen veya tahsil dairesince tesbit edilen borçlu veya üçüncü şahıslar elindeki menkul malları ile gayrimenkullerinden, alacak ve haklarından amme alacağına yetecek miktarının tahsil dairesince haczolunacağı, "Haciz varakası" başlıklı 64'üncü maddesinde ise; haciz işlemlerinin, tahsil dairelerince düzenlenen ve alacaklı amme idaresinin, mahalli en büyük memuru veya tevkil edeceği memur tarafından tasdik edilen haciz varakalarına dayanılarak yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda, ödeme emri üzerine ödeme yapılmamış ise "Haciz Varakası" düzenlenmeli ve haciz işlemlerine başlanmalıdır. Bununla birlikte istenen bilgileri zamanında vermeyenler için hem adli para cezası hem de hapis cezası öngörülmüş, bu suçların takibi için ise idarenin o mahaldeki en büyük memuruna Cumhuriyet Savcılığına ihbar yükümlülüğü getirilmiştir.

Yukarıda anılan Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, üst yönetici ve muhasebe yetkilisine gelirlerin toplanması konusunda bir takım sorumluluklar yüklenmiş olmasına rağmen, önceki yıldan devir, cari yıl tahakkuk ve tahsilat oranları incelendiğinde kurumun bazı gelir kalemlerindeki tahsilatın aşağıdaki tabloda görüleceği üzere düşük bir oranda gerçekleştiği görülmüştür. Söz konusu husus 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu olarak yer almış ancak tahsilat oranlarındaki artış düşük seviyelerde kalmıştır.

Kamu idaresi tarafından bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, tahsilat oranlarının düşük seviyede gerçekleşmemesi için tahsil ve takip hususunda mevzuat hükümleri doğrultusunda hareket edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Tablo 16: Tahsilat Oranı Düşük Olan Gelirler

Gelir Çeşidi	Tahakkuk (TL)	Tahsilat (TL)	Tahsilat Oranı (%)
Bina Vergisi	102.130.870,63	75.836.506,98	74.25
Arsa Vergisi	23.860.892,38	16.802.325,50	70.42
Arazi Vergisi	5.711,37	896,84	15.54
Çevre Temizlik Vergisi	14.460.639,50	2.344.306,54	16.21
İlan ve Reklam Vergisi	2.562.373,55	757.107,31	31.11

BULGU 17: Yeniden Değerleme Oranı Kadar Artırılması Gereken Bazı Vergi ve Harçların Güncellenmemesi

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca toplanan bazı vergi ve harç kalemlerinde yıllar itibarı ile yapılması gereken artışların yapılmadığı tespit edilmiştir.

Söz konusu Kanun'un 96'ncı maddesinde; Kanun'un 15'inci maddesindeki İlan ve Reklam Vergisi, 21'inci maddesindeki Eğlence Vergisi, 56'ncı maddesindeki İşgal Harcı, 60'ncü maddesindeki Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı ile 84'üncü maddesindeki Çeşitli Harçların tarifesinin nasıl belirleneceği açıklanmıştır.

Buna göre söz konusu vergi ve harçlar Kanun'da belirtilen en alt ve en üst sınırları aşmamak şartıyla mahallin çeşitli semtleri arasındaki sosyal ve ekonomik farklılıklar göz önünde tutularak ilgili belediye meclislerinin önerisi üzerine Cumhurbaşkanınca tespit edilecek ve tespit edilen bu tutarlar, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılabilecek ancak bu miktar ve tutarlar ilgili tarifeler için belirlenen en çok tutarı aşamayacaktır. Kanun'un Geçici 7'nci maddesinde ise 2013 yılında uygulanmak üzere belediye meclislerince belirlenmiş olan maktu vergi ve harç tarifelerinin Cumhurbaşkanınca tespit edilecek karar yürürlüğe girinceye kadar uygulanmaya devam edileceği belirtilmiştir.

Ayrıca Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan ve 11.07.2014 tarih ve 29057 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 45 Seri No.lu Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği'nin "Belediyelerce Yapılacak İşlemler" başlıklı bölümünün 6'ncı paragrafında, 2013 yılında belirlenen tarifelerin yeniden güncelleme oranı kadar her yıl arttırılacağı ancak Kanun'da belirtilen üst sınırı aşamayacağı da açıkça belirtilmiştir.

Mezkûr mevzuat hükümleri bir arada değerlendirildiğinde;

- Maktu vergi ve harç tarifelerini tespit etmeye yetkili kurumun Cumhurbaşkanlığı olduğu,
- Cumhurbaşkanlığının bu yetkisini kullanıncaya kadarki süre için, belediye meclislerince 2013 yılında belirlenen tarifelerin uygulanmaya devam edeceği,
- Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenen tarifelere her yıl bir önceki yıl için tespit edilen yeniden değerlendirme oranının uygulanacağı,

- Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenecek tarifeye kadar geçerli olacak belediye tarifelerinin de aynı usul ve esaslara göre yürütüleceği, anlaşılmaktadır.

Karşıyaka Belediyesinin 2021 yılı hesap ve işlemlerinin denetimleri sırasında Kanun'un 15'inci maddesindeki İlan ve Reklam Vergisi ile 21'inci maddesindeki Eğlence Vergisi'ne ait maktu vergi ve harçlara ilişkin tarifelerin, Kanun'da belirtilen üst sınırı aşmayacak şekilde yeniden değerlendirme oranları kadar her yıl artırılması gerekirken artırılmadığı, vergilere ve harçlara ilişkin tarifelerin 2013 yılında belirlenen tutarlar üzerinden uygulandığı tespit edilmiştir. Söz konusu husus 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu olarak yer almış ancak belediye tarafından düzeltici bir işlem yapılmamıştır.

Kamu idaresince 2013 yılında tespit edilen maktu vergi ve harç tarifelerinin kullanıldığı, yeniden değerlendirme oranınının 11.07.2014 tarih ve 29057 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 45 Seri No.lu Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliğinde Cumhurbaşkanlığı kararı ile tespit edilen söz konusu maktu vergi ve harç tarifelerine uygulanacağı, fakat Cumhurbaşkanlığı kararı ile tespit edilen maktu vergi ve harç tarifesi bulunmadığından 2013 yılı tarifeleri yeniden değerlendirme oranında arttırılmadığı ifade edilmiştir. Ancak 45 Seri No.lu Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği'nin "Belediyelerce Yapılacak İşlemler" başlıklı bölümünün 6'ncı paragrafı uyarınca Belediye meclislerince belirlenecek miktar ve tutarların Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenecek tarifeye kadar her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılması gerekmektedir.

Bu itibarla, tarifelerin güncellenmemesinin bahsi geçen mevzuata uygun olmadığı, Belediyenin 2013 yılından itibaren kümülatif olarak yeniden değerlendirme oranında artırılması gereken maktu vergi ve harç kalemlerinden gelir kaybına uğramakta olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 18: Kamu İdaresinden Ruhsat Alma Zorunluluğu Bulunmayan İşyerlerine Çevre Temizlik Vergisi Tahakkukunun Yapılmaması ve Emlak Vergisi Tahakkukunun Eksik Yapılması

Belediyenin mülki sınırları içerisinde yer alan ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun hükümlerinden muaf tutulan avukatlık büroları, serbest muhasebeci mali müşavirlik büroları, muayenehane ve mühendis ve mimar meslek mensuplarınca açılan bürolar gibi yerlerden emlak vergisi beyannamelerini mesken olarak verenlere iş yeri çevre temizlik vergisinin tahakkuk ettirilmediği ve emlak vergisinin tahakkukunun mesken üzerinden yapıldığı tespit edilmiştir.

A - Belediyeden Ruhsat Alma Zorunluluğu Bulunmayan İşyerlerine Çevre Temizlik Vergisi Tahakkukunun Yapılmaması

3572 sayılı Kanun hükümlerinden muaf oldukları için Belediyeden ruhsat alma zorunluluğu bulunmayan işyerlerine Çevre Temizlik Vergisi tahakkukunun yapılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "4. Çevre Temizlik Vergisi" başlıklı mükerrer 44'üncü maddesinde; belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, verginin mükellefinin, binaları kullananlar olduğu, mükellefiyetin binanın kullanımı ile başlayacağı, işyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin, Kanunda belirtilen tarifeye göre alınacağı ve büyükşehirlerde % 25 artırımlı uygulanacağı, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılacağı, tahakkuk eden verginin, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edileceği ve iş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu verginin her yıl emlak vergisinin taksit sürelerinde ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

3572 sayılı Kanun'un 2'nci maddesine göre avukatlık büroları, serbest muhasebeci ve mali müşavirlik hizmeti veren işyerleri, muayenehaneler, mühendis ve mimar meslek mensuplarınca açılan bürolara bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır. İlgili kanunlarında da bu yerlerin işyeri açmak için faaliyet sahalarına göre bakanlıklar ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından faaliyetleri ile ilgili izin alacakları ve bu izin belgelerinin de işyeri açma ve çalışma ruhsatı niteliğinde olacağı belirtilmiştir.

Uygulamada iş yerleri için çevre temizlik vergisi mükellefiyetleri Belediyeye iş yeri açma ve çalışma ruhsatı almak için yapılan başvuruda oluşturulmaktadır. Yukarıda bahsi geçen ve iş yeri açma ve çalışma ruhsatından muaf olan iş yerleri için ise çevre temizlik vergisi mükellefiyeti oluşturulamamaktadır.

Sonuç olarak, bu durumun önüne geçebilmek adına mükellefiyet tespiti amacı ile gerekli çalışmaların yapılarak bahsi geçen işyerleri için çevre temizlik vergisi tahakkuklarının mevzuata uygun olarak yapılması gerekmektedir.

B - Belediyeden Ruhsat Alma Zorunluluğu Bulunmayan İşyerlerine Emlak Vergisi Tahakkukunun Mesken Üzerinden Yapılması

3572 sayılı Kanun hükümlerinden muaf oldukları için Belediyeden ruhsat alma zorunluluğu bulunmayan işyerlerine emlak vergisi tahakkukunun mesken üzerinden yapıldığı tespit edilmiştir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun bina vergisine ilişkin "Mükellef" başlıklı 3'üncü maddesinde; Bina Vergisini, binanın maliki, varsa intifa hakkı sahibi, her ikisi de yoksa binaya malik gibi tasarruf edenlerin ödeyeceği, "Nispet" başlıklı 8'inci maddesinde ise; bina vergisinin oranının meskenlerde binde bir, diğer binalarda ise binde iki olduğu, bu oranların, 5216 sayılı Kanun'un uygulandığı büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde %100 artırımlı uygulanacağı ifade edilmiştir.

Aynı Kanun'un "Vergi değerini tadil eden sebepler" başlıklı 33'üncü maddesinin üçüncü bendinde ise bir binanın kullanım tarzının tamamen değiştirilmesi veya bir binanın ikamete mahsus mahallerinden bir kısmının dükkan, mağaza, depo gibi ticaret ve sanat icrasına mahsus mahaller haline kalbedilmesinin vergi değerini tadil eden sebeplerden biri olduğu, bu hükmün uygulanmasında bir apartmanın her dairesinin bir bina sayılacağı ve tadil sebebinin, yalnız kullanım tarzı tamamen veya kısmen değiştirilen daire için geçerli olacağı ifade edilmiştir.

Emlak vergisi, mükelleflerin beyannameleri esas alınarak tahakkuk ve tahsil edilmektedir. Kanun'un "Bildirim verme süresi" başlıklı 23'üncü maddesine göre aynı Kanun'un 33'üncü maddesinde sayılan hususlar nedeniyle vergi değerinde değişiklik yapılmasının gerekmesi halinde emlak vergisi bildirim verilmesinin zorunlu olduğu belirtilmiştir.

İş yerleri için emlak vergisi mükellefiyeti Belediyeye iş yeri açma ve çalışma ruhsatı almak için başvuruda bulunulduğunda otomatik olarak oluşturulmaktadır. Yukarıda bahsi geçen ve iş yeri açma ve çalışma ruhsatından muaf olan iş yerlerinin mükellefiyetleri ise vermiş oldukları emlak vergisi beyannamesinde belirtmiş oldukları bina kullanım şekli üzerinden oluşturulmaktadır.

Bu kapsamda Belediye sınırları içerisinde yer alan bazı avukatlık büroları, serbest muhasebeci ve mali müşavirlik hizmeti veren işyerleri, tabipler, mimar ve mühendisler gibi meslek gruplarının iş yeri olarak kullandıkları binaların emlak vergisinin mesken üzerinden tahakkuk ve tahsil edildiği anlaşılmıştır.

Sonuç olarak, emlak vergisinin mevzuata uygun olarak tahakkuk ve tahsilinin sağlanması gerekmektedir.

Kamu idaresince, Vergi Dairesi Müdürlüklerinin vergi mahremiyeti gerekçesi ile mükellef bilgilerini vermediği, emlak vergisi kayıtlarında yer alan işyeri adreslerine yoklama yapılarak çevre temizlik vergisi, ilan ve reklam vergisi, eğlence vergisi kayıtlarının oluşturulduğu ifade edilmiştir.

BULGU 19: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmayan İşyerlerinin Bulunması

Belediye mücavir alanı içerisinde, işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmayan iş yerlerinin bulunduğu tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde; Belediyenin, gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermeye, (l) bendinde; gayrisihhî müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmaya ve denetlemeye, (o) bendinde ise; gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamaya yetkili olduğu; ikinci fıkrasında (l) bendinde belirtilen gayrisihhî müesseselerden birinci sınıf olanların ruhsatlandırılması ve denetlenmesinin, büyükşehir ve il merkez belediyeleri dışındaki yerlerde il özel idaresi tarafından yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un 3'üncü maddesinin (b) bendinde; belediye hudutları ile mücavir alan içinde kalan tüm işyerleri ve işletmelere işyeri açma ve çalışma ruhsatını vermeye belediyelerin yetkili olduğu belirtilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri açma izni harcı" başlıklı 81'inci maddesinde; Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılmasının işyeri açma izni harcına tabi olduğu ifade edilmektedir.

Belediyeden ve vergi dairelerinden alınan verilere göre, çok sayıda işletmenin ruhsatsız şekilde faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır. Mevzuata uygun bir iç kontrol sisteminin hayata geçirilememesi ve birimler arası iletişim eksikliği nedeniyle çok sayıda işyerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı almadan faaliyetlerini yürüttüğü değerlendirilmektedir.

Kamu idaresince ilçe sınırları içerisinde faaliyette bulunan iş yerlerine yönelik denetimlerle, ruhsatsız çalışan işletmelerin ruhsatlandırılması için gerekli süreçlerin Zabıta Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü, 2021 Mali Yılı içerisinde yaklaşık olarak 3000 iş yerinin denetlendiği ve bu iş yerlerinden 635 tanesine ruhsatsız iş yeri tespit tutanağı düzenlendiği ifade edilmiştir. Ancak Belediye ve vergi dairelerinden alınan verilerin incelenmesi neticesinde söz konusu denetimlerin yeterli olmadığı, çok sayıda işyerinin ruhsatsız şekilde faaliyetlerini sürdürdüğü ve bu durumun Belediyenin gelirlerinde artışa engel olduğu görülmektedir.

Bu durum, bazı işyerlerinin belediyenin kontrolü dışında ruhsatsız bir şekilde faaliyetini sürdürmesine ve belediyenin işyeri açma izni harcı gelirinden mahrum kalmasına neden olmaktadır.

Sonuç olarak, Belediye sınırları içerisinde faaliyette bulunan işyerlerine yönelik denetimlerle, ruhsatsız çalışan işletmelerin ruhsatlandırılması için gerekli süreçlerin başlatılması gerekmektedir.

BULGU 20: Otopark Bedellerinin Takip ve Tahsilatının Yapılmaması

Otopark Yönetmeliği gereği otopark ihtiyacını kendi parselinden karşılamayan yapılara ilişkin olarak tahsil edilmesi gereken otopark bedellerinin tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı görülmüştür.

7261 sayılı Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda bazı değişiklikler yapılmış olup 5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde yapılan değişiklikle büyükşehir ilçe belediyelerine bölge otoparkı yapma görevi verilmiştir.

Aynı Kanun'un 27'nci maddesinde yapılan değişikliğe göre ise; büyükşehir ilçe belediyeleri, imar mevzuatı uyarınca otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirleri beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında bölge otoparkı için gerekli arsa alımları ile inşasında kullanacaktır. Bu gelirler başka amaçla kullanılamayacaktır.

Otopark Yönetmeliği'nin "Yapı ruhsatı ve kullanma izinlerinin verilmesi" başlıklı 10'uncu maddesinde; yapılacak yapılara Yönetmelik'te belirtilen esaslara göre otopark yerleri ayrılmadan yapı ruhsatı verilmeyeceği ve söz konusu otoparklar inşa edilip hazır hale getirilmeden yapı kullanma izni verilmeyeceği düzenlenmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Otopark bedelinin tahakkuk ve tahsili" başlıklı 12'nci maddesinde; otopark bedellerinin tahakkuk ve tahsil esasları bu Yönetmelik hükümleri dikkate alınarak ilgili idareler tarafından belirleneceği ve otopark bedellerinin kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılacağı; idarelerce bedel alınmış olan parseller için bölge otoparklarının, ruhsat tarihinden itibaren en geç üç yıl içinde tamamlanmak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in "Otopark hesabından yapılacak harcamalar" başlıklı 13'üncü maddesine göre otopark hesabında toplanan meblağ otopark tesisi dışında başka bir amaçla kullanılamaz.

Bu düzenlemelere göre; otopark bedellerinin kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılması, bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranının uygulanması, bedel alınan parseller için bölge otoparklarının ruhsat tarihinden itibaren üç yıl içinde tamamlanması ve hesaptaki meblağın otopark tesisi dışında başka bir amaçla kullanılmaması gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde; İdare tarafından yapı ruhsatı verilirken otopark ihtiyacını kendi parselden karşılamayan yapılara ilişkin olarak tahsil edilecek bedeller için otopark hesabı açılmadığı, ilçe belediyesi tarafından tahsil edilmesi gereken otopark bedellerinin hâlihazırda doğrudan Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsil edildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresince, İzmir Büyükşehir Belediyesi Otopark Uygulama Esaslarına göre İzmir Büyükşehir Belediyesince ilçe belediyeleri için açılan otopark hesabına yatırılacağı ifade edilmiştir. Ancak 5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesi ile büyükşehir ilçe belediyelerine bölge otoparkı yapma görevi verilmiştir. Bu nedenle Otopark Yönetmeliği'ne istinaden elde edilen gelirlerin ilçe belediyesince tahsil edilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, 5216 sayılı Kanun ve imar mevzuatının büyükşehir ilçe belediyelerine verdiği bölge otoparkı yapma görevinin yerine getirilmesi ve otopark sorununun çözümü amacıyla kullanılacak gelirlerde kayıplara neden olunmaması amacıyla otopark gelirlerinin takip, tahakkuk ve tahsilatının sağlanması gerekmektedir.

BULGU 21: Kalkınma Ajansı Payının İlgili Hesapta Takip Edilmemesi

Belediye tarafından Kalkınma Ajansına ödenen katılım payının 363 Kamu idareleri payları hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 363 Kamu idareleri payları hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 276’ncı maddesinde; bu hesabın, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik’in “Hesabın işleyişi” başlıklı 277’nci maddesinde ise; bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların bir taraftan bu hesaba alacak; bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarların bu hesaba borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Bahsi geçen maddelerde, 363 Kamu idareleri payları hesabının bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtildiğinden, 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun’un “Gelirler ve yönetilecek fonlar” başlıklı 19’uncu maddesinin (d) bendi gereği ödenmesi gerekli olan katılım paylarının bu hesapta muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Ancak Belediyenin, kamu idareleri paylarına ilişkin hesapları incelendiğinde 2021 yılına ilişkin olarak İzmir Kalkınma Ajansına ödemiş olduğu 1.191.027,22 TL tutarındaki Kalkınma Ajans payını, 363 no’lu Kamu idareleri payları hesabı yerine 320 no’lu Bütçe emanetleri hesabında takip ettiği anlaşılmıştır.

Kamu idaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak yukarıda belirtildiği üzere, Belediye tarafından kalkınma ajansı payının izlenmesi için 363 Kamu idareleri payları hesabının kullanılması gerekmektedir.

BULGU 22: Sermaye Taahhütleri İşlemlerinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Belediyenin ortağı olduğu şirketler için yapılan sermaye artırımlarında, vazgeçilen sermaye taahhütlerinde ve yerine getirilen sermaye taahhütlerinin muhasebeleştirilmesinde 247 Sermaye taahhütleri hesabı kullanılması gerekirken 320 Bütçe emanetleri hesabının kullanıldığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 247 Sermaye Taahhütleri Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 184'üncü maddesinde; söz konusu hesabın, mahalli idarelerin mali kuruluşlar, mal ve hizmet üreten kuruluşlar ve döner sermayeli kuruluşlarla ilgili sermaye taahhütlerinin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 185'inci maddesinde ise; sermaye taahhütlerinin bu hesaba alacak, ilgili mali duran varlık hesabına borç kaydedileceği, yerine getirilen sermaye taahhüt tutarlarının ise bir taraftan bu hesaba borç, taahhüdün yerine getirilme şekline göre ilgili hesaplara alacak; sermaye taahhütlerinden vazgeçilen tutarların ise bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre, Belediyenin ortak olduğu şirketlerin sermaye artırımına katılmak için ödenecek tutarların 247 Sermaye taahhütleri hesabının alacağına kaydedilmesi, sermaye taahhütlerinden vazgeçilen tutarların ise aynı Hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilmesi gerekmektedir. Daha sonra taahhüdün yerine getirilen kadarı için ödeme yapıldıkça 247 Sermaye taahhütleri hesabının borçlandırılıp ödeme şekline göre ilgili hesabın alacaklandırılması gerekmektedir. Ancak yapılan incelemelerde gerek sermaye taahhütlerinin kaydında gerekse de yerine getirilen sermaye taahhütlerinin kaydında 247 Sermaye taahhütleri hesabı yerine 320 Bütçe emanetleri hesabının kullanıldığı görülmüştür.

Kamu idaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapıldığı belirtilmiştir. Ancak, bulgu konusu hususa yönelik 2022 yılında yapılan kayıtların 2021 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, Belediyenin ortağı olduğu şirketlere gerçekleştirdiği sermaye taahhütleri işlemlerine ilişkin muhasebe kayıtlarında 247 Sermaye taahhütleri hesabının kullanılması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: ÖNCEKİ YIL/YILLAR SAYIŞTAY DENETİM RAPORUNA İLİŞKİN İZLEME FORMU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi	2020	Tam Olarak Yerine Getirildi	2021 yılında vadeli mevduat faiz gelirlerinden kesilen %15 gelir vergisi stopajı, 11.06.2021 tarih ve 9220 nolu yevmiye ile kayıt altına alınarak düzeltici işlem yapılmıştır.
Belediye Mülkiyetindeki Bazı Taşınmazların Pazarlık Usulü İle İhale Edilmesi	2020	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümü 5 numaralı bulgusunda "Belediye Mülkiyetindeki Bazı Taşınmazların Pazarlık Usulü ile Kiraya Verilmesi"

			başlığı ile yer verilmiştir.
Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Yapılan Taşınmaz Tahsislerinde Süre Sınırına Uyulmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümü 6 numaralı bulgusunda "Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Yapılan Taşınmaz Tahsislerinde Süre Sınırına Uyulmaması" başlığı ile yer verilmiştir.
Belediye Sınırları İçerisinde Yapılmış Olan Kamulaştırma İşlemlerine İlişkin Bilgilerin Tapu İdaresinden Alınmaması	2020	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresi sınırları içerisindeki kamulaştırma işlemleri için Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünden yetki talep edilmiş, 2020 yılı içinde Genel Müdürlük ile sözleşme yapılmıştır.

Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulüyle Yapılan Mal Alımlarının ve Yapım İşlerinin Yasal Sınırı Aşması ve Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşünün Alınmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümü 13 numaralı bulgusunda "Doğrudan Temin ve Pazarlık Usullerinde Yasal Sınırı Aşan İşlerde Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşünün Alınmaması" başlığı ile yer verilmiştir.
Doğrudan Temin Suretiyle Gerçekleştirilen Hizmet Alımı ve Yapım İşleri Ödemeleri İçerisinde Hakediş Raporlarının Bulunmaması	2020	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince, doğrudan teminle gerçekleştirilen hizmet alımı ve yapım işleri ödemelerinde Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği eki hakediş raporu düzenlenmesi ve ödeme emri belgelerine eklenmesi konusunda düzeltici işlemler yapılmıştır.

İhtiyaçların Karşılanmasında İhale Usulleri Yerine Doğrudan Temin Yönteminin Yaygın Olarak Kullanılması	2020	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümü 12 numaralı bulgusunda "İhtiyaçların Karşılanmasında İhale Usulleri Yerine Doğrudan Teminin Yaygın Olarak Kullanılması" başlığı ile yer verilmiştir.
Özel Hakka Sahip Olmayan Kişilerden Doğrudan Temin Suretiyle Hizmet Alımı Yapılması	2020	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince daha önceden 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22/b maddesi kapsamına girmemesine rağmen bu bende göre yapılan hizmet alımları artık 22/d maddesi kapsamında gerçekleştirilmektedir.
Avukatlık Vekâlet Ücretlerinin Dağıtımında Mevzuata Uyulmaması	2020	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulguya riayet edilmiş, buna ilişkin 30/12/2021 tarih ve 22560 numaralı

			muhasabe fişi ile işlem tesis edilmiştir.
Mesleki Uygulamalı Sınav Yapılmadan Kameraman Kadrosuna Alım Yapılması	2020	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince 2021 yılında kameraman kadrosuna alım yapılmamıştır.
Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması	2020	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümü 4 numaralı bulgusunda "Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması" başlığı ile yer verilmiştir.
Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelini Oluşturan Gelir Kalemlerinden Bazılarının Tahakkuk Tahsilat Oranının Düşük Seviyede Gerçekleşmesi	2020	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümü 16 numaralı bulgusunda "Gelir Kalemlerinin Bir Kısmının Tahsilat Oranının Düşük Seviyede

			Gerçekleşmesi" başlığı ile yer verilmiştir.
Gecekonu Fonu Hesabına Aktarılan Payların Amacı Dışında Kullanılması	2020	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümü 8 numaralı bulgusunda "Gecekonu Fonu Hesabına Aktarılan Payların Amacı Dışında Kullanılması " başlığı ile yer verilmiştir.
Büyükşehir Belediyesinin İlçe Sınırları İçerisindeki Kazılardan Elde Ettiği Gelirlerden Belediyeye Aktarması Gereken Tutarlara İlişkin Takibin Yapılmaması	2020	Tam Olarak Yerine Getirildi	Büyükşehir Belediyesinin ilçe sınırları içerisindeki kazılardan elde ettiği gelirlerden kamu idaresine aktarması gereken tutarlar 11/06/2021 tarih E.26969 sayılı ve 26/01/2022 tarih E.72012 sayılı yazılar ile talep edilmiştir.

Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması	2020	Tam Olarak Yerine Getirildi	Telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedelleri 11/06/2021 tarih ve E.26969 sayılı yazı ile Büyükşehir Beldiyesinden talep edilmiştir. Büyükşehir Belediyesinin yazısına istinaden, 2019-2020 yıllarına ait geçiş hakkı bedellerinin aktarılabilmesi için kamu idaresinden ait vergi borcu yoktur yazısı talep edilmiş ve idarenin vergi borcunun olması sebebiyle ilgili tutar Karşıyaka Vergi Dairesine yatırılmıştır.
Yeniden Değerleme Oranı Kadar Artırılması Gereken Bazı Vergi ve Harçların Güncellenmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümü 17 numaralı bulgusunda "Yeniden Değerleme Oranı Kadar Artırılması

			Gereken Bazı Vergi ve Harçların Güncellenmemesi" başlığı ile yer verilmiştir.
Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi	2020	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümü 6 numaralı bulgusunda "Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi" başlığı ile yer verilmiştir.
Ekonomik Değer Taşıyan Bazı Bilgisayar Yazılımlarının Haklar Hesabında Takip Edilmemesi	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu hususa, 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümü 7 numaralı bulgusunda "Bazı Bilgisayar Yazılımlarının Haklar Hesabında Takip

			Edilmemesi" başlığı ile yer verilmiştir.
Banka Kredileri Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması	2020	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince, 2020 Mali Yılı sonu itibarıyla 400 Uzun Vadeli Banka Kredileri Hesabına eksik kaydedilen tutarlar 16/02/2021 tarih ve 2375 numaralı muhasebe fişi ile düzeltilmiştir.
Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında İzlenilen Varlıkların Amortismanına Tabi Tutulmaması	2020	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince, Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında İzlenilen Varlıkların Amortismanına tabi tutulması ile ilgili olarak 29/12/2021 tarih, 22430 numaralı ve 31/12/2021 tarih, 22895-22896 numaralı muhasebe fişleri ile muhasebe kaydı yapılmıştır.

Yapı Denetim Payının Gelir Hesaplarına Aktarılmaması	2020	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince, geçmiş dönemlere ait 333 Emanet Hesabında bulunan gelir hesaplarına aktarılmayan yapı denetim payı 30/06/2021 tarih ve 10316 numaralı muhasebe fişi ile gelir hesaplarına alınmıştır.
Satışı Yapılan Taşınmazların Kayıtlı Değeri Yerine Satış Bedeli Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması	2020	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümü 5 numaralı bulgusunda "Satışı Yapılan Taşınmazların Kayıtlı Değeri Yerine Satış Bedeli Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması" başlığı ile yer verilmiştir.
Tahsise Konu Olan Arazi, Arsa ve Binaların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2020	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince, başka kurumlara tahsise verilen ve başka kurumlarca

					belediyeye tahsis edilen arazi, arsaların ve binaların muhasebe kayıtları 05.11.2021 tarihli 18515 ve 18517 numaralı, 08.11.2021 tarihli 18563 ve 18564 numaralı muhasebe fişleri ile yapılmıştır.
Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması	2020	Yerine Getirilmedi			Söz konusu hususa, 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümü 1 numaralı bulgusunda "Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması" başlığı ile yer verilmiştir.